

"OD BOJA DO ZMAGE"

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO"

Štev. 11.

Chicago, Ill. 15. marca 1907.

Leto VI.

Protestni glas.

Farški atentat na "Glas Svobode" in njegove lastnike ter sodelavce je našel odpor in ogorčenje ne samo med zavedno slovensko armado, temveč tudi pri naših somišljenikih in sorodnih med drugimi narodi. Da, še celo listi in posamezne osebe, ki so naši politični nasprotniki, simpatizirajo z nami. Prvi so se oglašili češki dnevniki v Chicagu in "Chicago Daily Socialist". "Demni Hlasatel" (demokracijski list) je že v dveh daljših člankih razpravljal o aferi Konda in objednem izrekel ostro kritiko čez našo duhovščino. V istej smeri je pisala tudi bratska nam "Spravedlnost". "Svornost", jeden najbolj razširjenih čeških dnevnikov, je pa poleg ostre kritike farškega atentata tudi direktno pozivljala češki svobodnomiselni narod na pomoč svojim slovenskim bratom. Jaki, simpatičen članek je o tej zadevi priobčil tudi "Chicago Daily Socialist". Mi bi jako radi te simpatične članke iz imenovanih listov prestavili dobesedno in priobčili v našem listu, da bi videli naši somišljeniki, kako sodijo o nas drugi narodi — toda, žal, nimamo prostora.

Kaj pa naši slovenski listi? Z največjo zavistjo, farizejstvom in škodoželjnostjo je podivjani "Glas Naroda" v pondeljek deloma ponatisnil, deloma po svoje zavil "Slovenčev" klobasarije. Isti liberalni "Glas Naroda", kateri dosledno sam udrži po farjih, se je hinavsko pridružil "Am. Sl." in mogočno oznanil, da je Konda obsojen v enoletno ječo. Še "Nova Domovina", ki šteje za katoliški list, ni tako pisala, kot protifarški "Glas Naroda". Bodi! Tudi to si bomo zapomnili!

Vi pa, somišljeniki naši! Vsi oni, ki ste se dozdaj borili in trpeli z nami, ura je prišla, da krepko odgovorite sodigi. Na noge! Pokažite svojim kletim nasprotnikom, da moč slovenske svobodnomiselne armade je nepremagljiva. Protest naj zaori iz sleherne slovenske nasebine — in zmaga bo naša.

Farška podivjanost.

Iz Joliet nam piše prijatelj našega lista, da so "pošteni" in "katoliški" možje minolo nedeljo napadli s pestmi sodr. M. Požeka, zastopnika "Glas Svobode", ko je tam agitiral za novo društvo k S. N. P. J. Živele katoliške pesti! Še nam je v spominu 16. september 1906, ko je črna garda hotela linčati sodruka I. Moleka v kat. cerkvi v Calumetu, Mich. Taki dogodki najlepše osvetljujejo oliko in pravost farških pordepnikov. Krist je ušil: "Ljubi svojega bližnjega" — a njegovi namestniki pa danes uče: "Sunj ga čez vrata (Am. Slov.), lopni ga s pestjo ali sekuro in komej ga bo!" Seveda na ta način se je najlažje znebiti svojih nasprotnikov! In potem nas še farške maskare, kot je Kranjec, Sojar etc. zmerjajo z anarhisti! O ničvredneži! Kje se nahajajo večji anarhisti in sorodniki, kakor ravno v vašem črnem tabornu! Kdaj ste še slišali, da so slov. socijalisti ali svobodomislci v Ameriki, napadli svojega nasprotnika s pestmi! Obrišite najprvo svoj čampelj pod nosom, potem šele glejte za "umazanost" pri drugih.

"Am. Slovenec" piše v svoji zadnji bum-številk, da zvezni detektivi iščejo nekatere sodelavce okoli "Glas Svobode" z na-

menom, da jih kot anarhiste pošljejo "po šup" v Avstrijo.

Saperbolt, to pa to! "Slovenec" oziroma maziljenim gospodom smo zelo hvaležni za to novico, kajti dozdaj nismo znali, da imamo tudi slovenske anarhiste v Ameriki. Kje pa so ti anarhisti? Ali ne bi bili prečastiti "father" Šušteršič tako dobri, da bi nam povedali imena teh anarhistov, in mi jih potem sami pomoremo "odšupati" makari i v Rim, če je treba. Ej, Rev. Kranjec in sožegnanci, niste zadeli v črno, ko ste nam vrgli kepico: "anarhist". Tak otročji bavljav ne izda več pri našem zavednem ljudstvu. Časi papeža Siksta V., ko sta besedi: "apostat in eoprnica" spravljal ljudi na grmade, so že davno zatonili. Pribijemo vam pa le toliko: Kolikor je značajnih in pravih duhovnikov (slovenskih) v Ameriki, toliko je tudi slovenskih anarhistov na celnem svetu.

Razgled po svetu.

RUSIJA.

Komaj se je ruska дума sešla, že se slišijo od vseh strani glasovi, da ji je odločeno le kratko življenje. Izvoljeni poslanci ruski birokraciji niso pogodili, ker si ne dajo od nje zapovedovati, in zato bo vlada razpustila duma pri prvi priliki, ki se ji ponudi. Nekateri listi zatrjujejo, da se to zgodi tedaj, kakor hitro ne odobri duma od vlade najetega posejila, ki pride te dni na razpravo.

Tujezemski listi so pred nekaterimi meseci poročali, da se po ruskih ječah jetniki še vedno mučijo po srednjeveškem vzorcu. Zlasti se je navedlo več takih slučajev, ki so se pripetili v mestu Riga. Vlada je upeljala uradno preiskavo, in ta je potrdila vse tozadevne vesti. Politične ujetnike so topli, ko so bili prijeti, in tudi drugače je policija z njimi kruto postopala, da bi izsilila iz njih priznanje. Ruske oblasti so označile tako ravnanje z ljudmi kot krivično in nečloveško, in ministerski predsednik Stolypin je odredil sodno preganjanje prizadetih oseb, ki so mučene zakrivile.

AVSTRO-OGRSKA.

Hrvatski deželni zbor je sklenil, da se pomilostijo vsi uradniki hrvatskih listov, ki so bili za časa Fejervaryjevega banovanja kaznovani radi časnikarskih prestopkov. To pa cesarju Franeu Jožefu ni po volji. Ko je bilo zadnjo soboto pri njem predsedstvo hrvatskega deželnega zbora v avdienci, mu je cesar bral hude levite in ostro grajal deželnozborni sklep. Cesar je označil tako zahtevo kot vmeševanje v njegov delokrog, češ da le edino on ima pravico koga pomilostiti. Zato je zahtevo kratkoma odklonil.

V malem mestecu, dve uri od Prage oddaljenem, si je neka Ana Svoboda služila lepe novce. Pravila je, da ima šolo za šivilje, in zvalila na ta način v svoj zavod veliko mladih lepih deklet. Dekleta pa se niso učile šivati, ampak brezvestna ženska je napravila iz njih vse kaj drugega nego dobre šivilje. V "šolo" so zahajali oficirji, duhovniki, uradniki in drugi taki stebri današnje družbe in cerkve. Obisk je bil vsak dan številčen, in ženska je bila svojih "učnih uspehov" lahko vesela. Veliko število mla-

dih deklet, povečini iz takozvanih boljših krogov, je padlo kot žrtev prefrigani babuici, dokler ji niso prišle na sled oblasti. Kupčevalka z dekličjimi telesi bo seveda kaznovana, a njeni odjemalci ostanejo čisti in nenadlegovani, saj so vendar ja stebri današnje "boljše družbe".

FRANCOSKO.

Stavka uslužbencev po elektrarnah v Parizu, ki je imela za posledico, da so meščani bili dve noči brez razsvetljave, se je ravno tako hitro skončala, kakor se je pričela, in sicer s popolno zmago delaveev. S posredovanjem mestnega načelnika ob Seine so družbe privolile v vse delavske zahteve glede pokojnine in zavarovanja za starost ali za slučaj nesreče. Razumtega so delavni čas in plače uslužbencev v privatnih podjetjih zjednačili z onimi mestnih uslužbencev. Delavei so organizirani.

Brzojavka iz Toulona naznanja, da je tamkaj zasidrana vojna ladija "Lena" zletela v zrak. Podrobnosti še niso znane, le toliko se ve, da je bilo na ladiji 700 oseb mrtva.

ITALIJA.

Priprave za proslavo petdesetletnice, odkar je Rim postal glavno mesto združene Italije, so se že sedaj pričele. Kakor znano, je Italija bila poprej razkosana v nebroj malih držav in kraljestev, med katerimi je bila papeževa država največja. Zasluga slavnega Garibaldi pa je, da se je papežu odvzela posvetna oblast, ki nikakor ni v skladu s Kristuševim naukom: "Moje kraljestvo ni od tega sveta". In zato naši papisti še danes proklinjajo ime Garibaldi, katerega delo je današnja Združena Italija. Za petdeseto obletnico neodvisnosti Italije, ki se bo vršila leta 1911, bodo v Rimu zgradili velikansko pristanišče, kjer bodo imeli prostor največji oceanski parniki, in bodo na ta način zvezali mesto z Sredozemskim morjem.

ŠPANIJA.

Izseljevanje iz Španije je zadobilo tak obseg, da vzbuja v vladnih krogih opravičen strah, da izgubi dežela v kratkem vse prebivalstvo. Kdor more, uide grozni bedi in revščini, ki je udomačena na Španskem. Zlasti se izseljujejo ljudje iz južnih provinc. Iz same Malage je nedavno odšlo 700 družin, ki so naročeni za delo na sladkornih poljih na otoku Hawaii. Drugi, ki si moreje vožnjo sami plačati, se naselijo v Južni Ameriki in na Kubo. Veleposestniki so radi množicega se izseljevanja vsi izven sebe, ker jim primanjkuje delavcev, vsledčesar priganjajo vlado, da izseljevanje zabrani zakonom.

NEMCIJA.

Delavei raznih parobrodskih družb pristanišča Hamburg se pripravljajo na generalno stavko. V nadomeščenje štrajkujočih so družbe naročile delavce iz Anglije, ki ne spadajo k uniji. Domači delavei so organizirani, in zato jih je to spravilo v še hujšo razburjenost. Dne 10. t. m. se je zopet pripeljal cel parnik angleških stavkokazov. Toda parnika niso smeli zapustiti in so tamkaj nastanjeni. Policija je v okolici pristanišča pomnožena. Nikdo ne sme s tujimi delavei priti v dotiko.

Državni tajnik grof Posadowsky je v nemškem državnem

zboru naznanil vladno namero, da hoče znižati žensko dnevno delo od dosedajšnjih 11 ur na 10 ur.

Ameriške vesti.

Preiskava otročjega dela.

Predsednik Roosevelt je določil, da se otročje delo ne bo preiskalo od sedajšnjih uradnikov delavskega departementa v zvezni vladi, češ da so nesposobni za tako preiskavo. Imenovali se bodo nalašč v to svrhu določeni možje. Med temi bo tudi James Brown Reynolds, ki se je udeležil preiskave v čikaških klavnicah.

Thaw dobil od škofa blagoslov.

Milijonarja Thawa, kojega proces se zaradi zavrtnega umora že toliko časa vleče, je obiskal v Newyorški ječi peruanski škof iz Lime. Thaw je prijateljsko stresel škofu roko in prejel zato od njega škofovski blagoslov.

Sramoten konec afere Iroquois.

Will J. Davis, manager Iroquois Theater kompanije, katere je pred tremi leti operila v znamenju gledališču v Chicagu, kjer je 30. dec. 1903 ogenj zadušil 596 oseb, je bil zadnjo soboto v Danville, Ill., pred ondodnim okrožnim sodiščem oproščen brez vsake kazni. Davis je bil aretiran takoj po katastrofi in z njim več drugih uradnikov rečene kompanije, kateri so bili obdolženi, da so s svojo nemarnostjo povzročili požar, ki je terjal toliko človeških žrtev. Kriminalna pravda je trajala čez tri leta in slednjič je poročila s sodnikom Kimbroughom na čelu konstatirala, da ognja v Iroquois gledališču ni kriv nihče in za 590 oseb, ki so storile smrt v požaru, ni nihče odgovoren. Tako je! Pravična (!) ameriška pravica je sodila in dosodila. Ako rečimo navadni delavee v silobranu ali v boju za kruh stori umor, se ga takoj obesi ali pa zapre s dosmrtno ječo. Veliki morilec Will J. Davis, kateri je umoril 600 ljudi, gre pa prost in zmagovalen iz sodne dvorane. Izvela pravica! Živeli veliki morilec!

Iz delavskih in strankinih krogov.

V Louisville, Ky., štrajka unija uslužbencev poulične železnice. 11. marca je prišlo do nemirov, ko so skabje pod okriljem policajev hoteli odpeljati kare iz postajališč. Več štrajkarjev je bilo v spopadu ranjenih in eden smrtno. Izvršilo se je mnogo aretacij.

1200 delaveev v čikaških ladjedelnicah se pripravljajo na štrajk. Delavei so združeni v močno lokalno unijo, katere spada k vseameriški organizaciji ladjedelavcev in kotlarjev. Stavka se uprizoni iz simpatij do tovarišev v Clevelandu in Lorainu, O., kateri so že na štrajku za krajši delavnik in večjo plačo. Čikaški ladjedelavei čakajo še samo odločilne besede iz Clevelanda. Ako se odzovejo za štrajk vse unije, spadajoče k rečeni organizaciji, tedaj bomo doživeli veliko bitko med delom in kapitalom, katere se bo udeležilo čez 50.000 delaveev. V sredo jih je bilo že 1300 mož na štrajku.

V železnem okrožju v Minesoti se rudarji vedno bolj zavajajo svojega stanu. V Hibb-

ingu so socijalisti nominirali svoj poln tiket za bližnje mestne volitve. Kandidatje so različnih narodnosti: Italijani, Finci in Angleži, a vsi bratje po svojem stanu in razredu. (Delavski angleški listi poročajo, da med temi kandidira tudi jeden "Austrian", a iz predločenih imen ne moremo razbrati, kdo bi to bil. Prosimo sodruge v Hibbingu, da nam o tem kaj poročajo. Ur.) V nedeljo 10. marca so imeli socijalisti volilen shod v Gerzinovi dvorani in na tem shodu je sodr. Teofil Petriella, znani italijanski soborilec in kandidat za mayor, imel daljši govor, v katerem je med drugim tudi povedal, da so lokalni kapitalisti naperili cel komplot proti njemu. "Rudarski magnati," dejal je sodr. Petriella, "bi me radi pregnali iz mesta. Marshal Ring mi je rekel te dni, da ako se ne poberem s prvim vlakom iz Hibbinga, da mi vsa rebra polomi." Na istem shodu je poleg finskih in angleških govornikov govoril za socijalistično stranko tudi slovenski sodrug John Movern, znani delavski agitator in tajnik rudarske unije na Evelethu.

Socijalistični kandidati v Hibbingu imajo — kako se čuje — lepo priliko, da zmagajo.

Zadnje dni je v Chicagu nastopilo več govornikov na več krajih, ki so temeljito in vsestransko pojasnjevali zadevo z zaprtimi uradniki Western Federation of Miners: Moyer, Haywood in Pettibone. Na vsakem teh zborovanj so se tudi sedaj sklenile resolucije v prid imenovanim trem in se pobirali denarni prispevki.

Dne 12. marca so zaprte sodruga prepeljali iz ječe v Boise v ono v Caldwell, kjer so bili prvotno zaprti. — Obravnava se prične v par dneh.

Državno zakonodajstvo v Idaho je torej dovolilo \$50.000 za proces Moyer-Haywood-Pettibone. En del tega denarja se uporabi v tiskovne svrhe, da kolikor možno zmanjšajo upliv socijalističnega časopisja, ker se jim zdi nevarno. Zdjaj bo kapitalistično časopisje v zadevi še bolj lagalo, kakor je doslej.

Zvezna vlada pa je poslala v vojašnice v Boise cel polk kavalarije, polkom stoječih v Montani, Oregonu in Washingtonu pa je naročila, naj bodo pripravljeni vsak trenutek na odhod.

Lastniki rudnikov razširjajo po vsej državi Idaho lažnjive vesti, da se pripravljajo delavstvo na naskok, in skušajo farmarje nahajskati proti socijalistom in anarhistom. Vlada jim je seveda rade volje ustregla in poslala tjaka vojaštvo, da bode bolj neovirano izvršili svoj krvavi posel.

HURAI HURAI

Prosta vožnja v stari kraj!

Vsi oni, ki bolehat na domotožju, imate zdaj priliko iti brezplačno v stari kraj. Samo oglašite se ali pa pišite na "Amerikanskega Slovenca", v Joliet in izkažite se s kratkim listom, da ste rojeni anarhisti, in prosta pot vam je zagotovljena. Hitro torej!

Vozne listke daruje

KRANJEC SOJAR KNŽE & MISERERE VOBIS CO.

Vsak slovenski delavec mora čitati "Glas Svobode"! Sodrugi, širite ga!

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

PRVI DEL.

(Nadaljevanje.)

"Mihael Galengano, izpovej po pravici, kar te bo vprašala ta častita družba. Po tvojih odgovorih in po tvojih dejanjih te bo potem sodila. Od kod prihajes Mihael Galengano?"

"Iz Ogleja," je s tihim glasom odgovoril nesrečni grešnik. "Tam sem prejel kazni za svoje krivoverstvo, in zdaj sem na potu, da to kazno odslužim."

"In kaka je tvoja kazen?"

"Najprej me je popolnoma golega z vrvo okrog vrata gonil krvnik po vseh ulicah, dva njegova hlapca pa sta me bičala, dokler nisem od bolečin in vsled izgube krvi padel brez zavesti na tla."

"In potem?"

"Potem sem moral stati tri dni in tri noči pred stolno cerkvijo oglejsko in prositi odpuščanja za svoje krivoverstvo."

"In potem?"

"Potem so me prikovali na tega častiljivega božjega služabnika; z njim moram obiskovati dvaindvadset božjih poti toliko let, kolikor let je trajalo moje krivoverstvo."

"In vojvoda Andechs je dovolil, da je oglejski patrijarh tako delal z enim najbogatejših mestjanov, kar jih je podložnih Andechsu."

"Bog je to hotel in vojvoda je to dovolil," je vzdihnil Mihael Galengano.

Na Komoljevem lieu se je pojavil bolesten izraz, prav kakor da ga je obšel spomin na strašne dogodke. A to je trajalo le nekaj trenutkov.

"Ponovi, kar ti bom zdaj rekel," je ukazal Komoljca z največjo rezkostjo: "Vlada, ki pusti, da iztrga cerkvena roka le enemu samemu njegovih podložnikov le en las iz brade, temu vladarju bo cerkev še vso brado izpulila — njemu ali njegovim otrokom."

"Ti kolneš boga, razbojnik," je zdaj zakričal menih, ki je bil priklenjen na Mihaela Galengana. "Božja roka je zadela tega grešnika; kadar pride čas, zadene tudi druge. Ne pozabi, razbojnik, da je božja roka že vzdignena tudi nad teboj in da te vrže na dno pekla."

"Molči menih," je dostojanstveno odgovoril Komoljca. "Božja roka je neskončno usmiljena, ne udari nikogar, nego deli samo dobrote. Vi menihi pa iz sebičnih namenov varate ljudi in popisujete Boga, kakor da bi imel roko, ki tolče brez pomisleka pravične in grešnike." In obrnivši se do Galengana, je vprašal: "Misliš-li Mihael Galengano, da je res potrebno za zveličanje tvoje duše, da si se podvrgeš kruti kazni, ki ti jo je naložila cerkev?"

"Mislim, da res," je odgovoril Galengano.

Ali misliš tudi ti tako," je vprašal Komoljca menih.

Ta se je s plamtečimi očmi ozrl po dvorani in po kratkem premisleku rekel:

"Ena ura trpljenja izda več, kakor deset let kesanja."

Komoljca se je nasmešnil prezirljivo in z nekim izrazom neusmiljenosti.

"Ali imaš ti, menih, pravico, premeniti kazni tega grešnika?"

"Mašnik sem gospodov in mašniku je rečeno: 'Kar boš zavezal na zemlji, to bo zavezano tudi v nebesih; kar boš razvezal na zemlji, bo tudi razvezano v nebesih.'"

"Izvrstno," se je rogala Komoljca. "Slušaj torej, kar imamo povedati tebi, mašnik gospodov, in nate priklenjenemu tvoje mu spremljevalcu Galenganu."

Razbojnik dostojno niso vedeli, čemu da trati Komoljca čas z izpraševanjem jetnikov, a ker so

poznali njegovo neizprosno krutost, so potrpežljivo in mirno čakali konca tega razgovora.

Zdaj je Komoljca stopil na mizo in je s svojim sonornim glasom oznamil razbojniški družbi:

"Tovariši! Po dogovoru z našim poglavarjem, črnim Petrom, izjavljam, da si hočemo pridobiti milost edino izveličevalne svete cerkve s tem, da dovolimo Mihaelu Galenganu, naj nadaljuje svojo pokoro. Ker pa je stopil na naše ozemlje, zahtevamo od njega tisoč srebrnikov, kateri terjatvi se po storjeni svoji prisegi ne smemo odpovedati. Kdor stopi na naša tla, mora plačati tisoč srebrnikov ali pa umreti."

Razbojniki so kričaje pritrjevali Komoljevimi besedam.

"To je nemogoče," se je oglasil menih, "to je popolnoma nemogoče. Mihael Galengano je prisegel pred razpostavljenim Najsvetejšim, da po izvršeni pokori vstopi v naš red in da bo vse svoje imetje daroval sveti cerkvi."

Razbojnik so začeli mrmrati in dvigati pesti proti menihu. Ali Komoljca je svoje ljudi hitro pomiril in potem nadaljeval sarkastično:

"Kaj pa naj potem storimo? Odkodniti tisoč srebrnikov se ne smemo odpovedati, ker bi s tem grešili proti temeljnim zakonom naše družbe in prelomili svojo prisego. Pogubiti tako pošteno in skesano dušo, kakor jo ima Mihael Galengano, pa tudi ne smemo, in če je Mihael prisegel, da izroči vse svoje imetje sveti cerkvi, mu tega ne smemo brniti. Kaj naj torej storimo?"

Komoljca se je ozrl po dvorani, a nihče se ni oglasil.

"Veste kaj, prijatelji? Mihael Galengano naj postane mučenik. Menih je prej rekel, da izda ena ura trpljenja za večno izveličanje več, kakor deset let pokore in kesanja. Tak bomo mi izpolnili svojo prisego, Mihael Galengano bo izveličan, sveta cerkev pa dobi njegovo premoženje. Pripravite torej razbeljen železen stol in pripravite razbeljene klešče, ako ta menih, ki lahko zaveže in razveže, kar hoče, neče dovoliti, da nam plača Mihael Galengano tisoč srebrnikov."

Razbojniki so pozdravili to razsodbo s silnim hrupom in z veliko radostjo, dočim je Mihael Galengano smrtnobled padel na kolena in začel s povzdignjenimi rokama prositi milosti.

"Bodite usmiljeni. Ta prečastiti menih, ki toliko trpi, da bo moja duša izveličana, ne bo pustil, da uničite moje telo, dovolil bo, da Vam plačam tisoč srebrnikov in če hočete tudi še več."

"Tvoje imetje je darovano sveti cerkvi," je z ljuto brezobzirnostjo zakričal menih in potegnil za verigo s tako silo, da je Mihael Galengano padel na stran. "Če vzameš od tega imetja le en sam srebrnik, te zadene prokletje božje."

"To je samo pravično," je menil Komoljca. "Svojo dušo, Mihael Galengano, si daroval Bogu, svoje premoženje si daroval sveti cerkvi, bodi vesel, da napravimo iz tebe mučenika. Morda postaneš po naši zaslugi še svetnik."

Razbojniki so pristopili in prijeli Galengana, da ga odpeljejo na mučenje.

"Nikar — nikar," je obupno kričal Mihael Galengano. "Bodite usmiljeni — podpišem Vam, kar hočete."

Galengano je zopet padel na kolena in proseče stezal roke proti Komoljci.

"Če podpišeš, prelomiš svojo prisego in postaneš zopet krivoverec," je vpil menih in vlekel Galengana za verigo k sebi. "Če podpišeš, zapadeš cerkvenemu prokletju. Moral boš kot prosjak begati po svetu in kristijan ti ne bo smel dati ne kruha, ne prenočišča. Izobčen boš iz cerkve in iz človeške družbe in če prideš pravici v roke, boš končal na gr-

madi in tvoja duša bo pogubljen. Umiral boš lakote in žeje, krvavel boš iz sto ran, a nihče ti ne bo pomagal, vsak pravoverni kristijan bo svoje pse podil nate, in otroci bodo metali nate kamne, dokler ne boš za kakim plotom poginil."

Galengano je padel na tla in jokal na ves glas. Komoljca pa je pozval svoje tovariše, naj prinese mučilno orodje v dvorano, dočim so nekateri drugi razbojniki strgali Galenganu haljo s telesa. Menih je ošabno stal, kakor bi bil iz kamna in držal roke sklenjene za molitev.

Na dveh kolih so prinesli razbojniki v dvorano razbeljen stol in žareče klešče. Ko je zagledal Galengano to strašno orodje, je začel kakor blazen kričati.

"Bodite usmiljeni — podpišem Vam vse, kar hočete."

"Pojd na vrata," je zavpil nanj Komoljca. "Kaj misliš, da boš rešil svoje telo na stroške svoje duše? Kaj pa poroče tvoj spremljevalec?"

"Podpišem Vam, kar hočete," je jokal Galengano. "Saj vidim, da imate že pripravljen pergament; dajte, da ga podpišem."

"Če podpišeš to pismo, boš proklet na večne čase," je kričal menih. "Krvnik ti bo sežgal desno roko, v ramo pa ti vlił hudičevega olja. Proklet boš in izobčen; nehal boš biti človek in postal divja zver, ki jo sme vsakdo ubiti."

Obupno se je obrnil Galengano do menih.

"Ah, bodite še Vi usmiljeni, ne bodite krutejši kakor razbojniki. Moje premoženje je ogromno in tisoč srebrnikov se ne bo poznalo, saj ostane sveti cerkvi še toliko, da lahko kupi tri grofije."

"Prisegel si, da podariš cerkvi vse svoje premoženje in zato ne smeš niti enega srebrnika odvzeti, sicer si proklet."

"Usmiljenje! Dovolite, da podpišem."

"Če podpišeš, te na mestu prekolnem," je grmel menih.

"Odloči se že enkrat," je nestrpno zaklical Komoljca. "Pomisli pa, da je cerkev sicer mogočna, mi pa smo premeteni."

"Da, končajmo," je odgovoril Komoljca. "Galengano podpiši."

"Umri, Galengano, umri raje stokrat, kakor da podpišeš."

Ali Galenganova moči so bile pri kraju. Segel je po peresu, toda Komoljca mu je moral podpirati roko, da je zamogel podpisati listino.

Tedaj je menih vzel iz svoje halje ključek in odklenil tisti člen verige, ki je vezala nanj Galengana. Veriga se je razdelila; en konec je ostal pri menihu, drugi pri Galenganu. Potem je vzdignil menih roko in s strašnim fanatizmom vzkliknil:

"Mihael Galengano, krivoverec in prelomitelj svete prisige — izobčujem te iz svete cerkve kristjanske. Bodi proklet, bodi brez doma."

"Mihael Galengano," je posegel vmes devinski vladar in pahnil menih na stran, "pojd v moje mesto Devin in tu imaš moj prstan, ki ti odpre vsako hišo. Bodi krivoverec ali ne, v Devinu so vsi pošteni ljudje varni. 'Za to boš dajal odgovor koncilu škofov v Ogleju'" je grozil menih Jurja, "in odgovor ne bo lahak, kajti človek, ki prepere, da cerkev ne more krivoverca kaznovati, je sam krivoverec."

Galengano je trepetaje stal med menihom in med razbojnikom, ki je držal v rokah žareče klešče.

"Bodi pogumen, Galengano," je zaklical bledi menih, "sicer si za večno pogubljen."

Razbojnik je pristopil in nastavljal klešče na Galenganova prsi. Zašumelo je in Galengano je odskočil s strahotnim krikom.

"Ne bodi bojazljiv," mu je z neusmiljeno resnobo prigovarjal menih, "sicer te mesto enournega trpljenja zadene večno trpljenje."

"Možje, primite ga; nebeško kraljestvo se ne more nikdar plačati."

"Umri rajši, kakor da podpišeš," je kričal menih.

Ali Galengano se ni mogel več ustavljati bojazni pred trpljenjem in pred smrtjo.

"Podpišem — pa naj se zgodi kar hoče," je zaklical in se iztrgal razbojnikom iz rok ter pristopil k mizi, kjer je ležalo pismo in pero. Prijel je za pero, a menih ga je sunil v stran.

"Pekel se odpira pred tabo; reši svojo dušo," je kričal menih. "Glej, gospod te čaka; med zveličanimi sedi in ti kliče: Mihael Galengano — bodi pogumen, da prideš k meni."

"Galengano," je dejal Komoljca, "če ne podpišeš, ti iztrgamo jezik in izžemo oči —"

"Tvoja duša pa pride v nebesa," je dostavil fanatični menih.

"In glavno je — tvoje premoženje ostane sveti cerkvi."

Galengano niti razumel ni, kaj se govori; celo Juri je bil tako razburjen, da ni mogel več gledati tega prizora.

"Končajte že vendar," je zaklical Komoljca, "to je pregrozno."

(Dalje prihodnjič.)

Kmetija.

Is stare domovine.

V.

(Nadaljevanje.)

Tu vidimo, da tudi kmet ves drug človek postane. Šolan človek, ki razume naravo rastlin, kemijo gnojil, zemeljske fizikalne moči istih, ki ve, kakor živino zdravnik z živino ravna, nje zdravje ohraniti, rast pospešiti, pasmi križati in dobivljati velike koristi iz nje. Ta kmet se spozna sam najboljši na svetovnem trgu, on izloča vse posredovalce med njim in konsumentom njegovih pridelkov. Šola postane temu kmetu potreben, visoko postavljen institut. In kmet hoče tudi priti v višje kmetijske šole, pridobiti tudi občno večjo izobrazbo. On je postal tako spreten delavec, da lahko otroke pusti v šoli do 14 leta in še dlje in sam tudi lahko kaj bere, ali obiskuje kako višjo šolo: pohojeva razstave in sokmete v družih deželah. Na Danskem, Švedskem je že danes najti tak kmet. In ta kmet postaja mož, ki se ne odkriva več nobeni gospodi, ki se ne upa da za norec imeti z raznimi "čudeži", katere spoznava za neumnost. Ta kmet tudi neče več iz prejšnjih časov še ostale trote rediti; on spoštuje le res produktivne ljudi. In ta kmet hoče priskrbiti še tolikemu številu ljudi dosti živil in hoče še tudi na svojem domu gojiti kako hišno industrijo. Električne motorje bo lahko dobila vsaka vas. Ni res, da kmečka roka ni za rokodelska, industrijska dela. Knjuz Kropotkin je našel na Francoskem kmete, ki so dopoldne orali, kopali, živino oskrbovali, popoldne pa so tkali najfinejše žamete. Neki ruski kmeti izdelujejo tako fino pohištvo, da se isto prodaja v Peterburgu kot delo prvih dunajskih tovarn.

Torej fabrike na kmetiji, rokodelstvo, kakor je bilo s prva, zopet na kmetiji! Vsak človek kmet in industrijski delavec; vsi možki in ženske šolané v istih šolah, nič več privilegij v tem oziru! — To so bile nekdanje sanje nekaterih revolucionarjev, ali razvoj gospodarstva in družega človeškega življenja gredo na to. Kmetija najvišja obrt, in znanost učenik kmetijstva, človek visoko omikan, vesel kmet, najlepše veselice človeštva veselice kmetije! Stopnice do teh razvojev stavi li so meščani. Njihovo gospodarstvo proste lastine in žujo združeni prosti promet oprostilo je kmeta tlakarske zveze z veleposlovstvom in njega gospodarjem, meščanska znanost vrgla je v novem času neverjetne nauke kat-

duhovenstva iz prestola in ponekod tudi že šole ter posadila nanj in vanj naravoslovne znanosti; meščan je postavil mašino v gospodarstvo, žnjo pa tudi novo proizvodilno moč, ki je prevrgla prejšnje produktivne razmere ter stvarja nove.

Veliki misleci so zavedno upljivali na te razvoje, veliki možje so potiskali razvoje naprej. Vsi trije činitelji: gospodarstvo, iniciativa posameznih, novim razmeram najboljše prilagojenih mož in žená je upljivala na te razvoje in rasa ima tudi svoj delež zraven. Angleži in drugi Nemci so velikani v novem gospodarstvu, tako tudi Francozi. Danes se razvija nova stranka, ki hoče v teh novih gospodarskih razmerah merodajna delavka postati. Ti novi delavci hočejo ustanoviti socijalizem. Ta stranka "nema dosti preteklosti, pač pa neznanske pogoje življenja. To je stranka z novimi in izvirnimi življenjskimi težnjami in novo, iz življenja zraščeno metodo, s katero s približevati in gospodarsko utrjevati hoče svoje ideale." Ali bode tudi kmet enkrat sodrug v tej stranki? In kak upliv bodo imeli v njej posamezni veliki talenti in koliko rasa? —

O novodobni kmetiji velja, kakor v industriji princip družbene delitve dela. Smoter tega principa je, da se izloči na čisto novodobna kmetija, ki stopi sama v najvišjo zvezo s trgov. Ona kupuje in prodaja, neposredno občuje s trgov. To dela že danes in bo v bodoče še več, ko se zadruga kmečkih producentov še bolj uži, kakor n. pr. že danes na Danskem, Švedskem in v nekaterih nemških krajih, ki potem stopi v zvezo s konsumnimi zadrugami fabrik, mest, ki tudi sama kupuje, kar je treba, od velikih nakupovalnih zadrug. In tako se lahko danes piše: "Male kmetije, ki stojijo na viški kmetijstva, so žive celice združnega organizacijskega sistema, ki v zvezi s konsumnimi organizacijami družnih delavcev vsako izsesavanje mas onemogočijo. In potem prihajajo produktivne zadruge kmetijskih delavcev in postanejo mogoče. Dostoj produktivne zadruge mej tovarniškimi delavci niso uspevale. (V teh bi bilo vse skupna last.) Tudi kmetijske produktivne zadruge bodo kmeti težavno snovali. Kontrola je težavna in kmet se ne bo z dobro znebil pojmovanja, da zase najbolj kmetuje. Psihološki moment, sebičnost se ne da iz človeka iztrgati lahko. Ali zadruge kmetijskih producentov kar so zdaj n. pr. mlekarne, vodijo do tega, da tudi kmet izgubi svojo ljubezen do privatne lastnine, on se uvečuje v zadrugah producentov, konsumentov v socijalističnem mišljenju, čustvovanju, in pojmu "lastnine" se izgubi, kakor se je izgubil v srednjeveški feudalni zvezi. Te zadruge približajo kmeta in tovarniškega delavca, v obeh nastaja isto stremljenje, isto pojmovanje. Kmet bode pa pri tem vedno ostal s svojo družino to, kar je bil, stanovska družina, ne samo hišna. (Berufungsgemeinschaft — Hausgemeinschaft). K temu ga sili delo njegovo, ki zahteva sodelovanje vse družine." — Kmet mora priti v to stremljenje, učijo soc. demokrati, ki v evoluciji vidijo uresničenje kolektivističnega ideala; — "dokler kmeta nimamo, smo le sicer prav močna minoriteta, ali ne moč, ki vse podvrže pod svoj sistem."

(Dalje pride.)

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1406

Edward Pauch

—gostilničar—

663 Blue Island Avenue
CHICAGO, ILL.

Lev Tolstoj: Moje verstvo.

Poslovenil Ivan Kaker.

VI.

Ljudje se ogibajo vsega, kar bi utegnilo spolno razdraženost vzbujati, ker vedo, da vodi poželjenje k spolnemu občevarju v zakonolomu, in da že narava od ljudi zahteva, da živijo paroma; združita se mož in žena ter si ohranita zvestobo; in vse zlo, ki izhaja iz preprirov radi spolnih odnošajev, se odstrani stem, da ni dobiti nobenega moškega ali ženske, ki bi ne živela v zakonu.

Toda ene besede v pridigi na gori, ki so me vedno iznenadile, namreč besede "izvemši zakonolom", ki se umevajo tako, da se mož v slučaju zakonoloma sme od svoje žene ločiti, — so me sedaj še bolj presenetile. Že v obliki sami, kako se je ta misel izrekla, leži nekaj nevednega; pridiga na gori obseza same globoke resnice, in nemogoče je, da bi med vsemi temi bila ta čudna izjema, ki jedru vse pridige naravnost nasprotuje.

Hotel sem se poučiti pri verskih in vsi, celo učeni kritiki cerkvenega nauka, n. pr. Reuss, priznavajo, da dovoljuje Kristus ločitev v slučaju zakonoloma od strani žene, ter da v poglavju 19., kjer se ločitev prepoveduje, besede "izvemši nečistost" isto pomenjajo. Prebral sem večkrat verz 32, in zdela se mi je, da ni nikjer izrečeno dovoljenje za ločitev zakona. Da se o resničnosti svojega mnenja prepričam, odprl sem evangelije in našel pri Matevžu 9, Marku 10, Lukežu 16 med prvimi pismi apostola Pavla na Korinčane nauk o brezizjemni nerazdružljivosti zakona.

Pri evangelistu Lukežu XVI. pogl. 18. vrsta je rečeno: "Kdor se loči od svoje žene in snubi drugo, prelomi zakon, in kdor snubi ločeno, tudi prelomi zakon."

Pri Marku X. 5—12. je tudi brez izjeme rečeno: "Radi Vaše trdosrčnosti dal Vam je to zapoved; toda v začetku stvarjenja je Bog ustvaril moža in ženo. Zato bo človek svojega očeta in svojo mater sovražil in sledil svoji ženi in oba bosta eno meso. In tako nista več dva, ampak eno meso. Kajti kar je Bog združil, ne sme človek razdružiti. In doma so ga njegovi učenci zopet o tem uprlašali. On pa jim je rekel: kdor se loči od svoje žene in snubi drugo, prelomi zakon; in če se žena loči od svojega moža in vzame drugega, prelomi svoj zakon." To isto je rečeno pri Matevžu XIX. 4—9.

V prvem pismu apostola Pavla na Korinčane 1—12 je misel obširno obrazložena, da se naj mož in žena po svoji zvezi v svrhu, da se zabranijo razuzdanosti, nikdar ne zapustita in v spolnem oziru drug drugemu zadostujeta; in nobeden ne sme drugega zapustiti in si zadoščenja drugod iskati.

Po Marku, Lukežu in po Pavlovem pismu je ločitev zakona prepovedana. Po nauku, ki se po navlji v dveh evangelijih in po katerem bi naj bila mož in žena eno meso, ločitev ni dovoljena. Z ozirom na vsebino Kristusovega nauka, ki zapoveduje, odpustiti vsem, tudi padli ženi, je ločitev brezpogojno prepovedana. In končno je prepovedana po smislu vsega onega odstavka, kjer je rečeno, da se pospešuje nemoralnost, če se ženo zapusti.

Na kaj se vendar opira domneva, da bi bila ločitev v slučaju zakonoloma dovoljena? Na one besede 32. verza v pogl. V evang. Matevža, ki so me tako iznenadile. Vsi jih razlagajo na ta način, da dovoljuje Kristus v ločitev, ako žena zakon prelomi.

In zopet in zopet sem bral te besede, a razumeti jih nisem mogel. Jasno mi je bilo, da mora v tem tičati le pomota v prestavi ali pa pri razlagi; toda dolgo nisem mogel priti na to pomoto. In vendar je bila pomota očitna. V nasprotju z zapovedjo Mozesovo, po kateri lahko mož svojo ženo odpusti in ji da ločilno pis-

mo, pravi Kristus: "Rečem Vam, kdor se od svoje žene loči, razun v slučaju zakonoloma, ta daje povod k zakonolomu." V teh besedah ni niti nikakega nasprotja, niti kake določbe glede tega, je-li ločitev dovoljena ali nedovoljena, temveč je samo rečeno, da daje ločitev od žene povod k zakonolomu.

In nepričakovano se napravi izjema pri ženi, ki je zakrivila zakonolom. Ta izjema je, ker vendar zadeva moža, vobče čudna in proti vsakemu pričakovanju, na omen mestu pa naravnost nesmiselna, ker razdere tudi oni dvojni pomen, ki je ležal v teh besedah. Pravi se, da se ženo z nje odslovitvijo napoti k zakonolomu, — predpisana pa je ločitev od žene, ki je zakonolom zakrivila; — kakor da bi ta žena zakona ne prelomila!

Ko sem to mesto pazno premo-trival, sem spoznal, da nima niti slovniškega smisla. Rečeno je: "kdor se od svoje žene zavoljo zakonoloma loči, jo k zakonolomu prisili" — in stem je stavek pri kraju. O možu se pravi, da svoji ženi da priložnost za zakonolom, če jo odslovi. Zakaj pa se pravi tukaj: "razun zavoljo zakonoloma"? Če bi bilo rečeno, da mož, ki se loči od svoje žene, izvemši slučaj zakonoloma, prelomi zakon, potem bi bil stavek pravi. Tako pa nima osebek "mož, ki se loči" nobenega drugega dopovedka nego "zakrivi, da prelomi zakon". Kako naj se razumejo besede "razun zavoljo zakonoloma" v zvezi s tem dopovedkom? Tudi če bi se k besedam "razun v slučaju zakonoloma" pristavila besedica "žene" ali "njene" (namreč zakonoloma), kar se pa v resnici ni zgodilo, bi jih še vedno ne mogli spraviti v zvezo z dopovedkom "zakrivi". Te besede se po razlagi nanašajo na dopovedek: "kdor se loči"; toda "kdor se loči" ni tukaj glavni dopovedek, temveč "zakrivi". Čemu torej ta pristavek: "razun v slučaju zakonoloma"? Če je zakonolom ali ne, v vsakem slučaju daje mož, kakor hitro se da ločiti, povod k zakonolomu. Bilo bi ravnotako, kakor če bi dal mož svojemu sinu, ki mu odtegne hrano, razun če je krivda na grozovitosti, povod za grozovitost. Jasno je, da se to ne sme tako razlagati, kakor da bi oče zato od vzal svojemu sinu hrano, ker je sin okruten; temveč da oče s svojo lastno okrutnostjo tudi sina privede do okrutnosti. Istotako bi tudi oni odstavek evangelija imel kak smisel, če bi se mesto besed: "razun v slučaju zakonoloma", glasilo: "razun poželjivosti, razuzdanosti" ali kaj takega, s čemur se ne izraža gotovo dejanje, marveč lastnosti.

In uprašal sem se, ali ni tukaj jednostavno rečeno: da kdor se od svoje žene loči, sam svojo nemoralnost zakrivi (kajti vsak mož se loči zato, da vzame drugo), ženi pa stem daje priložnost, da prelomi zakon. Če bi pomenjala beseda "zakonolom" to kakor "nemoralnost", potem bi bil smisel jasen.

In ponavljalo se mi je tukaj, kar se je v podobnih slučajih že prej dogajalo. Tekst (besedilo) je moje mnenje potrjeval, in vsi dvomi so izginili.

Prvo, kar mi je pri čitanju teksta padlo v oči, je bilo, da so se grške besede "porneia" in "moigasthai" — kojih zadnja ima popolnoma drug pomen —, prestavile z "zakonolomom". Lahko je, da sta sinonima (t. j. besedi, ki imata ravno isti pomen). Odprl sem razne slovarje in našel, da se beseda "porneia", ki pomenja v hebrejščini "senuth" in v latinščini "vornicatio", nikdar ne more prestaviti z "zakonolomom" (latinsko: adulterium). Beseda "porneia" znači neko grešno, razuzdano stanje, nikakor pa ne posamezno dejanje, in se torej nikdar ne more prestaviti z "zakonolomom". Našel sem celo še, da nadomestuje besedo "zakonolom", zakon prelomiti, v vseh evange-

lijah in v teh verzih neka druga beseda, "moicheo". Treba mi je bilo to očitno namenoma napačno prestavo le zboljšati, da onemogočim smisel, kakršnega so temu mestu podtaknili razlagalei.

Vsakdo, ki grško razumi, bo dotični odstavek tako-le, prestavil: idarektos — razun, logov — krivde, idorveias — razuzdanosti, idoiei — prisili, amsen — jo, moigasthai — k zakonolomu, — in to se doslovno glasi: "kdor se loči od svoje žene, razun krivde nemoralnosti, je kriv, da prelomi (žena) zakon."

Isti pomen dobimo v poglavju 19. Zadostuje, če popravimo napačno prestavo besede "porneias" in da namesto besede "zakonolom" rabimo "nemoralnost" in namesto "v slučaju" pa "zaradi" ali "zavoljo", — in jasno nam bo, da se besede "ei me epi porneia" ne morejo nanašati na ženo. In ker besede "parektos logov porneias" ne morejo drugega pomenjati nego "krivdo nemoralnosti moža", — ne morejo se tudi besede "ei me epi porneia", nanašajoče se v 19. poglavju, na nič drugega nanašati kakor na nemoralno življenje moža. Rečeno je "ei me epi porneia" (doslovno: ako ne radi nemoralnosti), — to bi pomenjalo, kakor da bi Kristus potrjeval Farizeje v njih veri, da ni zakonolom to, če zapusti mož svojo ženo v to svrhu, da si vzame drugo; Kristus pa je marveč rekel v resnici, da je odslovitev žene, t. j. če raztrga vse vezi do nje, četudi ne ravno radi razuzdanosti, temveč le v svrhu zopetne oženitve s kakko drugo — da je to vendar-le zakonolom, in iz tega sledi priprosti pomen, ki se strinja z vsem naukom, z onimi besedami, ki je z njim v zvezi, in ki je v soglasju tudi s slovnično in logiko.

Ta priprosti jasni pomen, ki izhaja iz nauka in iz besed samih, našel sem le z največjim trudom. Ko so se evangeliji prestavljali iz grščine v razne druge jezike, so prestavljaleci namenoma one besede tako zavili in potem krivo razlagali, tako da je cerkveni nauk v nasprotju s pravim Kristusovim naukom.

In zopet se mi je ona grozna a objednem vesela resnica, da je smisel Kristusovega nauka priprosti in jasn, da so njegove zapovedi važne in določne, da so pa razlage, ki imajo le ta namen, obstoječe krivice vzdržati in ščititi, napačne in njegov nauk le zatemnjujejo, tako da se le s težavo pravo jedro najde. Jasno mi je bilo, da, če bi bili evangeliji na pol sežgani, bi vendar bilo lažje preje pogoditi pravi smisel, nego sedaj, ko so se ukoreninile brezvestne cerkvene razlage evangelijev, ki so izključno na to preračunjene, pravi smisel Kristusovega nauka zaviti in prikriti.

Naj se te razlage le izpustijo, in vse, kar je bilo prej na drugi zapovedi Kristusovi zavito in nejasno, postane mahoma jasno in določno.

Prenehaj iskati v pohotnosti zabavo; sleherni človek, ki čuti potrebo do spolnega občevarja, naj si vzame le eno ženo, in vsaka žena le enega moža, in nikdar naj se ta spolna vzajemnost ne krši.

Ne trpite za reumatizmom.

Drgnite otekle in bolne ude z

Dr. RICHTERJEVIM
SidroPainExpellerjem

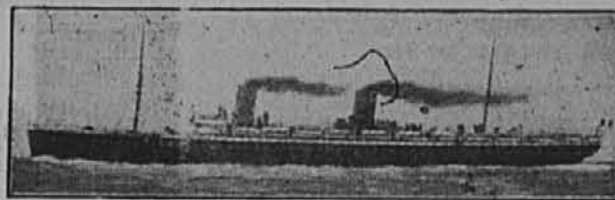
in čudili se bodele radi hitrega ozdravljenja. — Rabil sem Vaš Pain Expeller 20 let drugod in tukaj z izbornimi uspehi v slučajih reumatizma prehlajenja, boleznih v križu in slinihih pojavih. Sedaj ne morem biti brez njega.

Rev. H. W. Freytag, Hamel, Ill.
Na vsaki steklenici je naša varnostna znamka "sidro".
25 in 50 cent. v vseh lekarnah.
P. Ad. RICHTER & CO.
215 Pearl St., New York.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence 30.000 HP La Lorraine 22.000 HP
La Savoie 22.000 HP La Touraine 15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.

A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

Pavl Sarič, agent na 216—17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srnjce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove

po

najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.

blizu 18. ulice Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure dopolne doma in to le izjemoma v prav najnujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močje še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Pozor!

Slovinci.

Pozor!

"Salon" z MODERNIM KEGLJISCEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljšo in najfinjšo unijsko smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Hermanekove želodečne kapljice.

Najbolje sredstvo za vse želodečne neprilike, kokor nepreizguba teka, slab okus v ustih, zabasanost in ščipanje. Vzeti jia je vsak dan trikrat, pred jedjo, in sicer v majni žličici za čajs polovico kozarca vode. Cena 50c; po pošti 55c. Pošljite poštno znamke.

J.C. HERMANEK, lekarnik.

585 Centre Ave. Chicago.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
669 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodomiseln list za slovenski
narod v Ameriki."Glas Svobode" izide vsaki petek
a velja za AMERIKO:

za celo leto\$1.50

za pol leta75c

ZA EVROPO:

za celo letokron 10

za pol letakron 5

Naslov za dopise in pošiljatve je

"Glas Svobode"

669 Loomis St. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

Chicago, Ill., dne 11. marca

Kako je zopet zatulil naš sveti mož prečastiti gospod Anton Sojar! Drugače je Sojar čisto fant, samo malo neumen je, domišljiv, škodoželjen, srborit, zahrbtnit itd., kar je še pač takih katoliških lastnostij, ki se posebno duhovniku kaj lepo prilegajo. In zmoti se včasih. Pa vse to nič ne de, samo da je na katoliški podlagi, pa je vse dobro in lepo. Kdor se ne zna lagati, ta še celo pravi katolik ni!

V "Amerikanskem Slovincu" je gospod Sojar oznanil slavnemu katoliškemu občinstvu presenetljivo novico, da je bivši lastnik našega lista "Glas Svobode", Martin Konda, že obešen, list sam pa da je hudič vzel. Tudi Ivan Kaker, urednik tega lista, stoji že pod vislicami! To se je ves verni Izrael veselil! Veselja so poskakovali kakor obnoredi dervisi. Zlasti farji so bili vsi izven sebe. Mislili so si pač: No, zdaj bomo vsaj lahko varni pred temi hudičevimi ljudmi, in zopet bomo v miru in "sveti" zadovoljnosti naprej živeli sveto katoliško življenje.

Toda dragi v Kristusu! Vaše veselje je neutemeljeno. Konda in Kaker sta še vedno na prostem in se prav dobro počutita. "Glas Svobode" in S. N. P. J. se ne da z jednim mahom uničiti. Predno se Vam Vaše srčne želje uresničijo, prav gotovo si boste vsi svoje žegnane buče razbili. Zapišite si, da kdor drugin jamo koplje, sam v njo pade. Osrnotiti ste hoteli Jednoto in njeno glasilo, a osrnoteni boste nazadnje le Vi sami.

Jednoto in njene člane ste imenovali odpadniško bando. To smo sedaj prvič slišali. Pri naši Jednoti so sami poštenji ljudje, in to zaničljivo imeno "banda" pač tisti bolj zašušite, ki ste skovali omenjeni žalostni dopis v "Amerikanskem Slovincu". Dokazali boste tudi, koliko anarhistov imamo mi Slovenci in kateri so to. Pravite nadalje, da je vse laž, kar je pisal čez farje "Glas Svobode". Verjamemo, da bi se radi sedaj po jezuitsko izrezali in si zgubljeno spoštovanje med rojaki zopet nazaj pridobili. A nič Vam ne bo pomagalo, da kujete sami sebe v zvezde; saj vsak pameten Slovinc ve, kakšni ste in da je vse do pičice resnično, kar je kdaj pisal "Glas Svobode" o Vas. Še vse premalo so Vas podajali. Upam pa, da boste sedaj to dobili, česar ste iskali. Sejali ste veter, a želi boste vihar. Vsak far naj bi raje lepo mirno in tiho sedel pri polni mizi, ki mu jo mi delavec polnimo, ter se posvečeval svojim dolžnostim, pa bi ga nikdo za lase ne prijel. Vzgojajte raje naš narod v poštenosti in pravi krščanski ljubezni, pa Vam bomo celo mi socialisti hvaležni in Vas bomo podpirali. Pred vsem pa morate najprej Vi sami biti čisti, brez madeža. In sveto živeti, potem Vam bo ljudstvo rado verovalo, da ste izvoljeni Kristusovi služabniki. Kristus je bil reven in vsem je rad zastojil ustrege, pa vendar ni lahote umrl. Vi si pa vedno in vedno le žepe masite in nikdar Vam ni dovolj. Zdaj

rabite za to, zdaj za ono, in tako gre v neskončnost. Častiti gospodje, kak Kristusov namestnik pa je to, ki zapusti ob svoji smrti 9 milijonov dolarjev, kakor jih je pokojni papež Leon XIII? Še celo zazdani jih je dal; našli so jih šele po njegovi smrti. Pred nevednim ljudstvom pa Vi, ki učite večno resnico, dan na dan lažete, kako velik revež je papež, in pridno zanj in za sebe beračite. V Vatikanu, v papeževi palači, ki je tako velika kakor celo mesto, je vse tako razkošno opravljeno, da se noben kralj ali cesar ne more glede udobnosti in sijaja s tem vatikanskim "jetnikom" meriti. Prokleto bi bil jaz rad takov jetnik! V knežjem domu vanju je nakoplenih toliko sto in sto milijonov bogastva, da se ne da popisati. Saj se pa tudi iz vseh krajev sveta steka v to mesto denar, izprešan po papeževih agentih (duhovnikih)! —

Tudi neko revše, po imenu Kumar iz Chicago, je začutil potrebo, da "brani sveto vero" in "svete" duhovnike. Primaruha, če se Kumar postavi na noge, potem pa se moramo mi drugi že skriti. On bo gotovo rešil katoličanstvo in farje, če noben drug ne! Ta pa ta! Mi socialisti, ki smo sami osli, nehamo ljudem očmi odpirati in nevedne farje v javnosti razkrinkavati; kajti vzel jih je v zaščito — velecenjenji gospod John Kumar! Slaba bo nam predla, če ne bomo mirovali! Kumar je strela, ki kaj zna — zlasti dolgovce delati! To je katoliški možakar, ta bivši gostilničar, ki vsakega napumpa, pri komur čuti kaj okroglega. Potem pa, namesto da bi vnil, ko ga hodijo tirjat, se jim pa-skrije in norce brije iz onih, ki jih je tako "po katoliško" opeharil, češ pa smo ga potegnili. Kaj ne, gospodine Kumar, znat se mora, pa se lahko prijetno na stroške drugih živi, zraven pa se še da kaj za cerkev, n. pr. kakoh \$30, in potem me bodo g. Sojar v "zlate bukve" zapisali in veljal bom za pristno katoliškega moža, ki ima kredit! Prijatelj, poplačaj raje svoje neštevilne umazane dolgovce, potem pa lahko v javnosti rogovoliš in pridiguješ pokoro čez dozdevne grešnike. Ti si najmanjše merodajen, da bi izrekal sodbo čez naš list "Glas Svobode" ali poedinčne člane socialne stranke. Človeče, skrij se pred poštenimi ljudmi!

Mi smo čitali "Glas Svobode" in ga bomo še naprej, ko "zvestega katoličana" Kumarija že davno več ne bo.

Prečastita slovenska duhovščina, ki ruje proti našemu listu, pa si naj zapomni, da bo dobila tak odgovor, da ji bo še dolgo dolgo zvenel po ušesih. Pravicoljub.

So. Chicago 4. marca.

V naši slovenski naselbini ima naše podporno društvo "Delavec" št. 8 S. N. P. J. zaklete sovražnike v farških klečpalcih. In zakaj? — Zato ker napredujemo! — Dne 3. t. m. je bila seja omenjenega društva. Pred sejo so se društveniki zbrali v gostilni J. K., in med nje je prišel črni krokav ter začel razkladati, kakšna usoda je zadela glavnega tajnika Jednote, sodr. Martina Konda-ta. Rabil je te-le bogljubne besede: "Pa smo ga dejali pod ključ! D...k treba globoko zakopati, da ne bo smrdel. Zdaj smo ga panahi in prav krotak še bo!"

Predznil se je tudi naše društvene brate poučevati in jim razkladal svoje nazore: zažugal jim je, naj se pazijo, v katerem društvu se nahajajo.

Kedo da je ta črni krokav, vsakdo lahko ugane; nihče drugi ni kot tukajšnji vkar Krajnc. On se zaletava v naše društvo ob vsaki priliki ter se poti v potu svojega obraza, kako bi našim društvnikom kaj neumega v glavo utepel. Toda moti se. Krajnc! Kajti kdor enkrat k našemu društvu pristopi, ve vsakdo, da je društvo dobro, da so Jednotna pravila boljše kakor vsa pravila katoliških jednot, in da se Ti, far, nesramno lažeš. Od našega društva ne bo nikdo odstopil,

ampak vsak gleda, da pridobi novih članov.

Torej le kriči, zbesneli črnuhar, Tvoje besede ne bodo prav nič zalegle. Saj poznamo Tebe in Tvoje vredne tovariše.

Ne nadleguj ljudi in ne sili jih, da dajo svoje otroke Tebi krstiti, kakor si pri zadnji pevski vaji enega. Otroci dotičnega imajo vseeno imena, čeprav jih ni Krajnc krstil. Saj je vode povsod dovolj in tudi soli se ne zmanjka.

Dobrepoljski.

Joliet, Ill., 11. marca.

Pretekli teden so se godile v našem mestu čudne reči. Burja je pihala od vseh strani. Iz Clevelanda jo je poslal gaspud Kerze, iz Chicago Sojar, iz So. Chicago Krajnc, in vsem tem načetu pa je bil naš domači Šustersič. Tako bliskalo se ni še nikdar v Jolietu kot se je pretečeni teden. Nad Chicago pa so se zbirali strašni oblaki; Michigan-sko jezero je naraslo kar za pet kolosev nad navadno gladino!

Odkod vendar vse to? — I, saj veste, — Kondata so obsodili v enoletno ječo! "Amerikanski Slovinc" je v zadnji številki tako poročal, in potem mora biti že res.

Če si šel tiste dni po mestu, videl si zgolj od blaženega veselja zarečee se obraze. D'rindaj je bil tak, kakor če pride v starem kraju v kako skrito zagorsko vas "komedija". Vse si je v eni sapi pripovedovalo: "No, zdaj smo vendar enkrat rešeni teh prokletih socialistov in njih glasila!"

Gospodje, pa motite se, mi še vseh dnij konec, in tolovajski, zavraten napad bo odbit, če je le kaj pravice še na svetu. Razum tega pa: ako se Vam posreči ubiti enega, stopilo bo na njegovo mesto zo drugih. Kakor ste si postlali, tako boste ležali. Mi ne izgubimo poguma; naša vojska, ki močnejša kakor vaša in v naših žilah teče mlađa, zdrava kri. Čeprav ste žegnani gospodje, pa vas vsejčno ne bomo par-donirali.

Držite se raje svojega poklica in ne svetite svojim vernikom z vzgledi najbesnejše podivjanosti in hudobije, kakor ste storili sedaj. Narod, ki vas hrani in oblači s svojimi žulji, krvavo potrebuje izobrazbe in one ljubezni, katero je učil Kristus. In potem bo mir in sloga med nami. Ta bi bila lepa, da bi tako nevedni farji, kakršni so navadno naši slovensko-amerikanski, hoteli v svoji nadutosti in farški ošabnosti preprečiti s prekanjenimi pripomočki, da bi socialisti ne smeli med svojimi rojaki zavednost razširati! Kaj koristnega pa storite pravzaprav za naš narod? Ali ne kričite le dan na dan: Dajte in dajte! To so res lepi Kristusovi nauki! Kupujte si od svoje bogate plače raje sami cerkveno opravo, da ne bodo vsega morali revni delavci trpeti.

Jolietski socialisti.

Joliet, Ill., 12. marca.

Tukajšni svobodomiselnici smo sklenili ustanoviti novo podporno društvo, spadajoče k S. N. P. J. In ta želja se nam bo izpolnila v kratkem, kakor nam Bog pomaga in sreča jumačka!

Toda mislite, g. urednik, da je to mala stvar, ustvariti svobodomiselnno društvo v takem klerikalnem gnezdu kot je Joliet? Treba je res junaškega poguma, da se premagajo vse ovire, ki nam jih je stavila in še stavi tukajšnja farška banda, njim na čelu prvi farški petolizec, kakršnih v Jolietu kar mirgoli. Ti držijo samo zato s farjem, da si zraven njega svoje žepe polnijo in odirajo rojake kar največ morejo. Sigurno je eden od teh vsem Slovincem dobro poznati Mat. Nemanč. Kar reče Šustersič, to on potrdi in tako mora tudi biti, samo da n'ima denar nosi. Saj vendar naš župnik mrliča blagoslavlja in Nemanč jih pa odvažna na pokopališče. Umevno je torej, da morata taka dva kompanista držati drug z drugim. — Neumni Slovenci, le še nadalje jima zaupajte!

Kakšni so ti katoliki, se je zopet Dalje na 8. strani.

ROJAKI OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NAS!

Ako mi naznanjamo po časopisih, da smo zmožni ozdraviti vse tajne bolezni mož in žensk, storimo to le zato in edino s tem namenom, da one osebe, ki imajo bolezen, katero mi z največjo izurjenostjo in spretnostjo ozdravimo, lahko vedo kam naj gredo, da bodo ozdravile. Mi vabimo rojake k nam, in resno želimo pomagati našim bolnim rojakom. Že nad 25 let smo zdravili vse tajne bolezni mož. Celo življenje smo zdravili bolezni in lahko s ponosom rečemo, da ni bolezni, da bi jo mi ne ozdravili. Mi trdimo, da lahko ozdravimo vse tajne bolezni mož in žensk, kajti to so edine bolezni, katere mi zdravimo.

Naš zavod je najstarejši kar jih je v Zdr. državah. Mi smo dovršili višje šole v Evropi in pridemo iz Vaših krajev. T. raj rojaki, ako imate kako bolezen izmed onih katere so imenovane spodaj, ne pomišljajte niti trenutek, temveč obrnite se takoj do nas, in razložite nam v vašem materinem jeziku svoje bolečine in nadloge. Mi vam bodemo pomagali v najkrajšem času. Bodite previdni! Oglasite se pri nas, predno se obrnete do kakega drugega zdravnika.

Zastrupljenje krvi, krč, božjastnost, slaboumnost, zguba moških moči, vse bolezni v želodcu in na jetrih, bolezni v hrbtu in sploh vse tajne bolezni pri moških in ženskah. Preiščemo zastoj in damo tudi nasvete brezplačno.

Uradne ure od 9—5 ob delavnikih, 7—9 zvečer vsak dan. Ob nedeljah od 10—2.

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

DR. DRILL, slovenski zdravnik, s katerim se lahko pogovorite.

703 Penn Ave., 2 nadstropje, Pittsburg, Pa.

Ako se ne morete oglasiti osebno pri nas, pišite nam. Mi vas tudi lahko pismeno ozdravimo. Opišite vaše bolezni v vašem materinem jeziku; pristavite tudi, kako dolgo ste bolni in koliko ste stari ter naredite pismu naslov:

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

703 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

Slovincem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

Slika predločuje zlato damsko uro (Gold filled.) JAMCI SE ZA 20 LET.

V naravni velikosti slike.

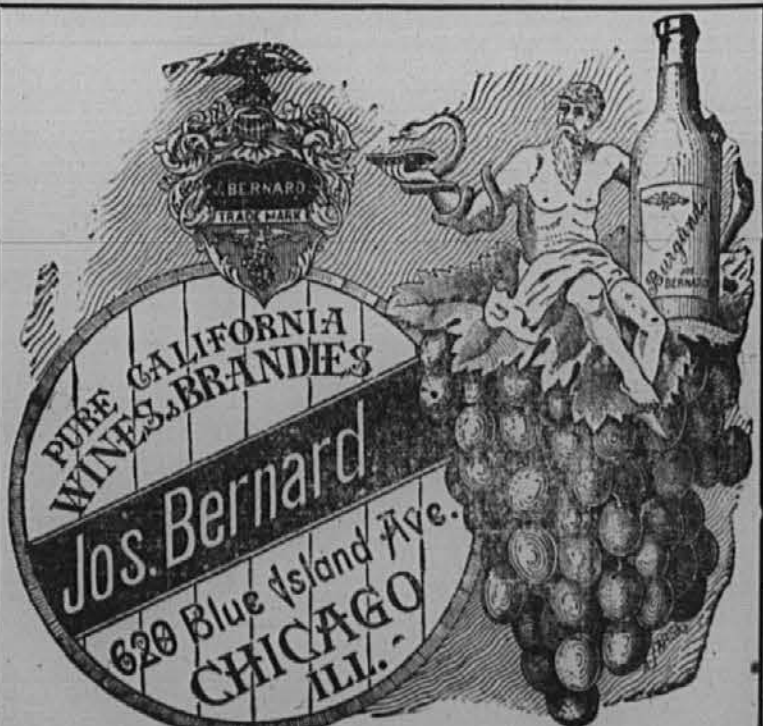
Kolesovje je najboljši ameriški izdelek — Elgin ali Waltham. \$14.00

Te vrste ura stane le \$14.00

V obilo naročbo se priporoča vsem Slovincem in Hrvatom dobro znani

Jacob Stonich,

72 E. Madison St. Chicago, Ill.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in impartirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljšo kapljico. Vsi dobro došli!

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
Tajnik: MARTIN KONDA, 669 Loomis St., Chicago, Ill.
Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.
Nadzorniki: DAN. BADOVINAC, Box 55, Du pue, Ill.
 JOHN VEBŠČAJ, 1411 Clarence Ave. Chicago, Ill.
 MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
Pomožni odbor: MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 9002 Strand St. So. Chicago, Ill.
Bolniški odbor: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
 JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
 MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

Česa je delavstvu treba?

(Dopis iz Eveletha, Minn.)

Delavci po Minnesoti smo bili zapuščeni že dolgo vrsto let. Zapuščeni smo bili, ker nismo imeli zavetja, ker nismo imeli nikakoršne svoje organizacije, da bi se zbirali skupaj in drug drugemu potožili svoje nadloge, ki nas tarejo.

Prišel pa je čas, da so delavci sami uvideli, da tako ne more in ne sme dalje ostati. Delavci na Mesabe Range in po vsej Minnesoti so se začeli gibati; čutili so instinktivno, da jim nečesa manjka. Verige, s katerimi smo ukleknjeni na kapitaliste, postajajo z vsakim dnem težje, neznosnejše. Kapitalisti so nas popolnoma zaslužnili, in razpolagajo z nami, kakor z nemo tovarno živino ali z mrtvim strojem. Od svojih ogromnih dobičkov vržejo nam ravno toliko, da ne poginemo.

V očigled takemu položaju je bilo z delavske strani pač potrebno nekaj ukreniti.

In ukrenili so. Delavci so si ustanovili svojo organizacijo — Zapadno rudarsko zvezo —, katere namen je, potegovati za pravice zatiranega delavstva.

Ta organizacija se je iz malih početkov razvila v mogočno obrambno sredstvo v boju proti prevelikemu izkoriščanju delavskih mas po kapitalizmu. Priborila je delavstvu že veliko koristi. Vsak zaveden delavec ve to in uvidi potrebo te organizacije. In vendar se še dobijo ljudje, ki se odmikajo od naše Zapadne rudarske zveze. Ni mi treba izgubljati dosti časa in prostora, da dokazem tem zaslepljenecem, kako nespametno ravnaajo, ker nimajo smisla niti za svoje lastne koristi niti za koristi vesoljnega delavstva.

Nezavedni delavci, pojdi z mano na glavno ulico mesta Eveleth. Ogledaj si natančno hiše in razkošna stanovanja, kjer živijo in uživajo bogatini. Potem pa se ozri v svoje revno stanovanje, kjer životaš svoje borno življenje. Ti in Tvoja družina. Ozri se tudi v druga delavska stanovanja v okolici mesta Eveleth in po vaseh na Mesabe Range, kjer živijo Tebi enaka bitja. Nisi-li opazil nobene razlike? Da, videl si jo, in še kakšno!

Prepričaj si se, da je stanovanje delavskih trpinov, ki se mučijo noč in dan globoko pod zemljo, da skromno preživijo sebe in svoje, revno in ubožno, — ono bogatih trgovskih spekulantov pa kar najsijajneje.

Primerjaj tudi svoje trdo, nevarno delo z delom kapitalistov! Kakšna razlika!

In kedo prodneira vsa ta bogastva, ki jih uživa majhno številce izvoljencev? Nisi-li Ti tisti, ki tvegaš svoje življenje za srečo Tvojih tlačiteljev?

Pravičnega razmerja med delom in kapitalom torej ni. Nasprotno je tako kričeče, da ga lahko opazi vsakdo, ki ima kaj preudarnosti. Vrh vsega svojega suženjskega stanja in slabe plače pa se moraš še vsak dan tresti v bojazni, da se svojemu ošabnemu delodajalcu ne zameriš; lahko Te vsak dan postavi na cesto in Te nadomesti s še cenejšim Roma-

gati si ne moreš nič, ker nimaš zaslombe, ker nimaš nikogar, ki bi se za te potegnil. Osamljen si in kot tak ne boš našel pravice. Le v organizacijah združeno delavstvo je tista moč, katero so kapitalisti primorani, da jo upoštevajo. Posameznik je kakor bilka na morju, ki jo valovi semtertja mečejo.

Bogataži so že davno uvideli potrebo medsebojnega združenja, in zato imajo tudi moč. Ne ozirajo se niti najmanj na pravico, — gledajo le na to, kako bi si žepe pohnili in nas pritiskali. Saj smo v tej "deželi svobode", kjer se rožee zločinskega kapitalizma tako lepo razcvetajo in zastrupljajo vse javno in zasebno življenje, — mi delavci popolnoma brezpravni. Kdor ima denar, na njegovi strani je potem tudi pravica.

Delodajalci nam naših opravičenih zahtev ne bodo nikdar prostovoljno izpolnili; treba jih je k temu prisiliti. Prisilimo jih pa le z močnimi delavskimi organizacijami. Je pripomorejo, da se delavec reši svojega suženjskega jarma. Pripomorejo mu k boljši plači, in kadar ga hoče gospodar krivično odsloviti, se vsi postavijo zanj. Z združenimi močmi se da veliko doseči.

Vi delavci, zakaj torej spite? Prebudite se in vzrite dolgoletne verige od sebe! Pomagajte samemu sebi in svojim otrokom!

Glejte, kako se kapitalisti organizirajo v svojo lastno korist. Zakaj bi Ti ne storil tega, ker Ti je še bolj potrebno, kakor njemu?

Delavci, ki so člani Zapadne rudarske zveze, niso nikdar tako izkoriščani, nego tisti, ki niso člani; tudi plače imajo boljše od drugih.

Minilo je štirinajst let, odkar je bila ustanovljena Zapadna rudarska zveza. Mnogo hudih bojev, pri katerih se je šlo za delavske koristi, se je v tej dobi dobojevalo med njo in mogočnim kapitalizmom. Zapadna rudarska zveza nam je že mnogo pridobila: priborila nam je osemurni delavnik, boljše plače ter nam tudi v drugem oziru stanje in pogoje življenja zboljšala. Veliko smo na boljšem, kakor neorganizirano delavstvo.

Nekateri izmed Vaših delodajalcev trdijo, da je na Mesabi Range ustanovljena Zapadna rudarska zveza samo v to svrhu, da neti med delavci in kapitalisti prepri. To pa je predrzna laž, ki ima edino ta namen, da bi Vas od delavske organizacije odvračala. Delavcem samim in njeni organizaciji je marveč na tem, da ohrani in če mogoče še povzdigne prijazne odnose med delavci in delodajalci. — toda na podlagi pravičnosti. Organizaciji ni za prepri, ker isti delavcem samim najbolj škoduje, — pač pa se mora potegovati za odpravo krivice v vsakem slučaju.

Še enkrat pozivam delavce, da se naši Zapadni rudarski zvezi, ki je ustanovljena v njihovo korist, pridružijo, ter da ne poslušajo onih hinavev, ki ji hočejo z vsakovrstnimi lažmi škodovati. Zgubiti ne morete ničesar, pridobiti pa mnogo.

S. U.

Iz urada Jednotna tajnika na vsa podrejena društva S. N. P. Jednote.

Že velikokrat sem pisal zasebna pisma na razna društva in v glasilu jih prosil in rotil, da naj se v prvi vrsti seznanijo s pravili, in ako istih ne bojo razumeli, naj mi pišejo, saj vendar vsakteremu rad ustrežem, s čemur morem in znam. Toda zaman je, vsako prigovarjanje, ker vedno dobivam zdravniško pristopne listine in sicer, eni od preiskovanega v zdravniški navzočnosti niso podpisani, drugi so po 42—45 in še več let stari, v tretjih pa je tajnik pozabil vpisati dan in leto rojstva itd., itd. Kaj drugega mi je storiti kot vračati take listine društvom nazaj v izpopolnitev, kar pa me stane veliko truda in zamude časa!

Društveni tajniki naj bi vse listine dobro pregledali, predno jih odpošljejo na Jednoto, so-li iste v redu; ako ne, da se popravi doma, predno se oddajo drugim.

Opetovano pa prosim društva, naj mi ne pošiljajo spričeval onih rojakov, koji so čez 40 let stari, ne da se zamorejo v to izkazati na resničnost izpovedi.

Velikokrat se je tudi že pripetilo, da je kak član vzel pri svojem društvu prestopni list h kakemu drugemu društvu, a prestopil ni, ali ga pa je nosil pri sebi, predno je v drugo društvo ustopil, po cele tri mesece. Nato naj društveniki, ki prestopajo, pazijo sami, ker prestopni list po lpravih velja le 30 dni in kdor pri sebi nosi prestopni list dlje kot 30 dni, bo suspendiran, in ako se v polovici drugega meseca ne zglaš, izobčen; izobčen član pa ne more biti več sprejet kot star, nego kot nov član, z novim zdravniškim pristopnim listom. Opetovano torej prosim društva, da naj sama pazijo na svoje člane. Nekatera pa so tudi tako nesramna, da mi v takih slučajih odgovarjajo, da njim nič mar! Komu pa naj bo mar, — mar res mislite, da Vam bode Jednotni tajnik osla "špilal" in za Vas v malen nosil. Zopet drugi se jeze, da jih prevče nadlegujem. No tem tudi teh vrstie ne pišem, pač pa prizadetim.

Glede odstopa naj omenim, da ne zadostuje, da dotičnik plača le 25c za odstopni list, pač pa ima poravnati vse druge prispevke do dne, ko odstopi, drugače se ga bode smatralo kot suspendiranega. Sploh pa naj se vse listine, kot: prestopni, potni, odstopni, predeljanje oporoke, vedno in vedno izdajejo proti plačilu in ne drugače, ker to je edina pot, da se ognemo vsem tozadevnim nepravilikom.

H koncu naj še omenim, da ne sprejemati nosečih žensk, ker istih odbor pod nobenim pogojem sprejel ne bo.

Istotako sem že večkrat prosil one tajnike, kateri ne spolnjujejo svojih dolžnostij napram Jednoti. To je, da mi nočejo pošiljati mesečnih poročil o društvenem stanju. Nadalje, da mi naj ne pošiljajo suspendacije članov v privatnih pismih, pač pa v mesečnih poročilih, in sicer, da upišejo v poročila vse društvene člane, pred imenom in pod rubriko "opomba" pa zaznamujejo, katerega člana žele suspendirati, izobčiti, kdo je odstopil, kdo zopet sprejet itd.

Nadalje še apelujem na tajnike krajevnih društev, kateri mi pošiljajo listine že zadnje dni v mesecu, da se požurijo v toliko, in mi vse tozadevne listine pošiljajo pravočasno, ako mogoče pred 15., ali najzadnje do 20. v mesecu. Nadalje, da mi pošiljajo iste skupno, ne pa eno danes, čez teden drugo itd.; tajniki naj upoštevajo, da ako istih ne prejmem pravočasno, potem tudi ne morem opravljati poslov pravočasno, kakor bi moral.

M. V. Konda, taj.

NAZNANILO.

Društvo "Slavija" S. N. P. J. štva 1 v Chicagi znižalo je pristopnino na \$1. Ker velja ta določba le začasno, radi se vsem, ki še niso pri nobenem društvu ali ki želijo postati član tega tako lepo se raz-

cvitajočega društva, — ugodna prilika za cenen pristop. Število članov društva "Slavija" se baš v zadnjem času rapidno množi, in gotovo si mora vsak Slovenec šteti v ponos, da je ud tega tako močnega društva. Vsakdo, ki je bil že enkrat bolan, ve, kaj je bolniška podpora. In nesreča rikdar ne miruje. Saj vendar dan na dan čitam po časnikih o rojkih, ki so ponesrečili, a žal niso bili pri nobenem društvu. Kako prav pride v takih slučajih podpora ali usmrtina!

Zato, rojaki, ne odlašajte s pristopom; združite se z brati, ki Vas bodo s odkritosrčnim veseljem sprejeli v svojo sredo, ne gledé na politično ali versko prepričanje.

zapisnikar.

Mat. Kure,

POZOR SLOVENCIM V GARY, IND.

Čudež svetovne zgodovine in ameriške podjetnosti.

Mesto Gary, kjer edino U. S. Steel Co. postavlja svoje tovarne s stroški \$75,000,000, bode imelo v 5 letih 400,000 prebivalcev.

Ako imate kaj podjetnosti, kupite lote tamkaj. Storite to takoj in od edine kompanije, ki še prodaje lote. Pridite k meni v pisarno in ogledat si bodem šli kraj osebno. Sedaj pozimi dela v Gary ljudi, kolikor jih pride. Poletni čas bode pa v tovarnah U. S. Steel Co. delalo stalno do 40,000 delavcev in postavilo se bode tamkaj najmanj 10,000 hiš.

Cene lotam: \$250, \$350, \$500 do \$1500.

Kje bolje naložiš denar, ko v zemljišču?

Nikjer na svetu!

Pridi v pisarno ali pa piši, kedaj te je volja iti Gary pogledat. Uradne ure od 10—12 a. m.

Frank Gram

108 Dearborn St. (soba št. 702).

Poslovne ure vsak dan zveč 2 u d o 8. pr. Fr. Mladica, 587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

Generalni agent za Big Tree Real Estate Co.

Rojakom naznanje.

Častiti-gospod Collins M. I.!

Vaša zdravila sem prejel vse pošteno in sem jih precej pričel nucati, pa so mi tudi precej pomagala. Sedaj sem popolnoma zdrav. Vaša zdravila so res fajn, zato Vas ne bom nikoli pozabil in se Vam lepo zahvaljujem ter Vas bom hvalil, dokler bom živ.

Vaš prijatelj

Frank Tekave,
746 Haugh Str.,
Indianapolis, Ind.

Neodvisnost.

Vsak človek na svetu zamore in mora biti neodvisen, ne glede na to, kakšen poklic ima. Kdor zna vzdržati močno in zdravo telo, jasno misel, koristno znanje; kdor zna brzdati samega sebe in

kdor gleda za boljo izobrazbo, ta je vedno lahko neodvisen. Predvsem pa mora biti zdrav, kajti delo brez zdravja nima nikake vrednosti. Ako veste, da je dobro zdravje nemogoče brez zdravega želodeca, tedaj bodete razumeli, zakaj da more Trinerjevo zdravilno grenko vino biti vedno pri roki. Ono je brez uprašanja najbolje sredstvo za želodec in sorodne organe. Ono regulira prebavni sistem in ustvari novo kri, katere je temelj zdravju, bodisi telesnemu ali duševnemu. Čista kri vas šele stori neodvisnega in družabnega. Rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino v vsakem slučaju zabasnosti, nervoznosti, utrujenosti in krvne bolezni.

Dobiva se v lekarnah ali pa pri Jos. Triner, 799 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30. dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

PRIJETNO ZIMSKO IN POMLADANSKO

vožnjo v Italijo in druge kraje ob adrijskem morju vam preskrbi stara izkušena

CUNARD LINE

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN

GIBELALTAR, GENOVA, NAEPEL ITO.

LEPLI, VELIKI IN NOVI
PARNIKI NA DVA VIJAKA
 "CARPATHIA" 13,600 ton.
 "SLAVONIA" 10,600 ton.
 "PANNONIA" 10,000 ton.
 "ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo NARAVNOST V ITALIJO.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri Vam dajo potrebna navdila o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

F. G. WHITING, ravnatelj.
 67 Dearborn Str. CHICAGO.

 Najnovejši in najcenejši
PISALNI STROJI
 od \$12. — naprej. Najpriljubljeni za privatno dopisovanje, posebno za one, kateri imajo slabo in težko čitljivo pisavo. Za razjasnila pišite na
JERSEY SUPPLY CO.
 P.O. Box 34 Hoboken, N.J.

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabo blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, in če je vi niste imeli, štejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predmete oznamovane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po oglaših. Nekateri prodajalci trde, da cena tega ali onega predmeta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo ve, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji že 15 do 20 let in todokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si ogledajte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slavnih, klobukov, letne spodnje obleke itd.

Pridite in ogledajte si naše vzorce za možke obleke.

J. J. DVORAK & Co.
 UNION CLOTHIERS AND TAILORS.
 598-600 BLUE ISLAND AVE.

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovanskih pokrajin.

Svojo ženo ubil.

Posednik Fijavš pri Sv. Jerneju v Ločah na Štajerskem je ubil svojo ženo; Tolke! jo je tako dolgo po glavi, da je bila mrtva. Žena je hotela svojega sina braniti pred očetom, ki ga je mislil kaznovati, vsled česar je storila tako žalostno smrt. Ubijalec se je sam javil sodišču v Konjicah. Pred kakimi 10 leti je v isti hiši ustrelil oče túbite žene svojega sina.

Kako dela katoliški duhovnik s revežem po smrti.

V Lomu na Goriškem je umrl 10. februarja 50letni Andrej Kofol, ki je bil revež vseh revežev in si ni mogel preskrbeti niti najpotrebnejše obleke. Kurat Kroup, ki pa se duše po Lomu, pa ni hotel pokopati reveža, in je dejal: "Temu ne zvonimo, ker ni hodil k maši; tudi ne pokopljemo ga ne na posvečen kraj. Sem že govoril s škofom pred časom o tem človeku, in škof mi je tudi potrdil vse to." — Kroup je nadalje iznašel popolnoma novo cerkveno postavbo, ki veli: "Ako ni kdo štiri nedelje zaporedoma pri maši in med tem umrje, se mu ne zvonijo in tudi v blagoslovljeno zemljo se ne pokoplje." — Ljudje so se tem besedam čudili in odšli. Kroup je kmalu nato odšel v Gorico. Vsi so mislili, da je šel "gihati", da se mrliča nikamor ne pokoplje, ampak da ga obesijo na bližnje drevo. Vendar ljudje so se motili. Ko se je drugi dan g. nunc vrnil iz Gorice, je dovolil, da se pokoplje rajni Kofol v posvečeno zemljo in da se mu pri pogrebu tudi zvonijo, a samo z enim zvonom. Tako se je tudi zgodilo; vse pa je prepričano, da bi Kofolu zvonili z vsemi in celo armada črnih gospodov bi peli "miserere" za pokojnika, če bi ta imel toliko denarja, da bi plačal vse to, pa naj bi bil tudi največji brezverec.

Zakramenti na upanje.

V Gorici se je poročil železničar. Duhovnik je zahteval od njega 6 kron. Ker je železničar rekel, da jih nima, je sveti mož jezno zarežal: "Ali mislite, da se dele sveti zakramenti na upanje?" — Oglasil se je tudi mežnar za 1 K, pa je tudi ni dobil. — Ali je poroka veljavna ali ne?

Umor in samomor.

V Kastvu je ustrelil kmet Udovič ženo in nato sebe, ker mu je za časa njegovega triletnega bivanja v Ameriki bila nezvesta.

Blizu Reke pa je Anton Širola tudi iz istega razloga ustrelil ženo in sebe.

Vrhunec narodne nestrpnosti.

V Trstu je bil aretiran človek, ker je nagovoril policaja (seveda "pristnega" Laha!) v slovenskem jeziku. Ako bi pri nas v Ameriki, zlasti v Chicagi, v tem modernem Babilonu, veljalo to za prestopek, potem bi naši policaji pač imeli dosti opravila. Kaj takega je mogoče jedino v Avstriji, kjer se mržnja proti drugi narodnosti umetno in namenoma neguje.

13-letni morilec svojega očeta.

V Prigorju pri Zagrebu je 13-letni Josko Bučar s sekuro ubil svojega očeta Pavla, ki je pijan napadel družino s sekuro in se naposled še njega lotil.

Nesreča v rudniku.

Pri Šibeniku v Dalmaciji je podšlo v rudniku 14 delavcev. Rešili so le tri, drugi so našli smrt.

Štrajk s stradanjem.

V Lvovu zaprti maorški dijaki so sklenili, da nobeden ne užije več hrane, ako jih ne izpušče iz preiskovalnega zapora, ker raje poginejo lakote. Čez par dni so jih že izpuštili. — Štrajk je imel uspeh!

Madžarska morala.

V Devi nad Ogorskem je kmetica Stefan zastropila dva svoja moža, tretjega moža pa je umoril neki 15-letni deček, ki si ga je pohotnica v ta namen vajeja za ljubimca.

Staroslovensko bogoslužje.

Sedaj, ko je že prepozno, se je tržaški škof Nagl vendar odločil, da se dovoli Rimanjem staroslovensko bogoslužje, t. j. da se berejo maše in druge cerkvene molitve v staroslovenskem jeziku. Rimanji, sami zavédni ljudje, so se dolgo vrsto let borili za tako bogoslužje; pošiljali so prošnje celo do papeža v Rim, a vse ni nič pomagalo. Škof in papež sta ostala pri svoji trmi. Škof je poklical proti "upornim" Rimanjem na pomoč tudi politično oblast ter je s pomočjo orožnikov izvrševal največje nasilnosti in protipostavnosti. Prebivalstvo, sicer verno in mirno, se je rimske strahovlade končno naveličalo, in cela vas je izstopila iz katoliške vere. Tamkajšni župan izvršuje sedaj že dolgo časa kar sam vsa cerkvena opravila, kakor: poroke, krste, pokopavanje itd. Cerkevna kakor tudi politična oblast bi jih na vsak način rada ugnala v kozji rog, a se jim ni posrečilo, ker se je župan in z njim vse prebivalstvo strogo držalo postavnih mej in jim nikakor ne morejo do živga. Da bi "zgubljeni ovce" pripeljal nazaj v naročje "edinozveličavne" cerkve in stem tudi nekaj grošev, bi škof Nagl sedaj rad dovolil to, čemur se je poprej z vso trdovratnostjo upiral. A značajni Rimanji so poradbo odklonili in hočejo še nadalje ostati "brezverci". Oni so mnenja, da tudi brez duhovnikov lahko ostanejo pobožni in po Kristusovih naukih živijo. Vsa čast jim!

Nova župna cerkev.

sezdajo v Prečni pri Novem mestu. Komisijonelna obravnava se je že vršila. Nova cerkev bo bajé najlepša na vsem Dolnjiškem? Oj, ti ubogo zapeljano ljudstvo, ki imaš toliko denarja za nepotrebne cerkve, za svojo izobrazbo pa se tako malo brigaš!

Maščevanje čez 20 let.

V Doljanh pri Dacuvu na Hrvaškem je Jure Bogar zabodel kmeta Jožefa Vargo. Pred 20 leti je bila sedajna Vargova žena Bogarjeva ljubica, katero je dobil Vargo s silo in proti njeni volji. Bogar je odšel z doma po svetu in se vrnil ravno čez 20 let, kar je bila Vargova poroka, in se je grozno maščeval.

Dacarji na Kranjskem.

nameravajo ustanoviti svojo stanovsko društvo s sedežem v Ljubljani. Dacarji so imeli dosti škode, ker niso bili prav nič organizovani, in če hočejo doseči zboljšanje svojih razmer, je predvsem potrebno, da si ustvarijo organizacijo, ki jih bo pred izkoriščevalnimi delodajalci ščitila.

Železniška nesreča.

Brzovlak Duna—Trst je pri Proseku zadel ob voz, naložen s kamenjem, in v katerega je bil uprežen par volov. En vol je bil ubit, lokomotiva pa močno poškodovana. Druge nesreče ni bilo.

Svojega moža prodala.

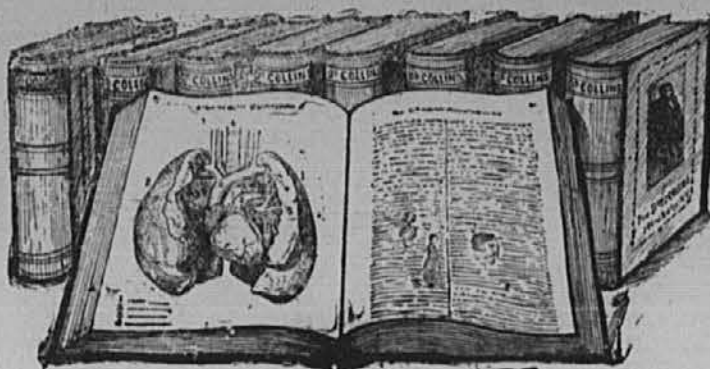
Dogodilo se je že sicer, da je mož prodal ženo ali nevesto; da bi pa žena prodala moža, se je menda zgodilo sedaj prvič. V Nagybaji na Ogorskem sta živela mežnar in njegova žena v najslabšem zakoncu 20 let. Zadnje čase pa je začel mežnar zahajati k neki udovici, ki je imela gostilno. Hudo se je udova vsled tega prestrašila, ko stopi nekega dne žena njenega ljubimca v gostilno. Toda strah je bil nepotreben. Mežnarjeva žena je mirno rekla svoji tekmovalki: "Moj mož zalaja k Vam, kar Vam je ljubo. Pa naj bo tako. Izplačajte mi 1200 kron, pa si lahko mojega moža za vedno vzamete." — Kdo je bil srečnejši, kakor udova, ki je takoj izplačala zahtevano vsoto! Sedaj je vsaj brez strahu uživala ljubzen, mežnarjeva žena pa se je za vedno preselila k oddaljenim sorodnikom.

SPREJMEM izurjeno izdelovalko avstrijskih viržink. Stalno delo (najmanj za eno leto) z jamenno. Osemurni delavnik in unijske plače. — Ponudbe na delodajalca Antona Hrvat v Jolietu, Ill., 407 Chicago street.

ROJAKI SLOVENC

naročajte in čitajte novo obširno knjigo „ZDRAVJE“

Novih
50.000
iztisov.

Se zastoni
razdeli med
SLOVENCE.

KNJIGA „ZDRAVJE“

katera je ravno izšla od slavnega in obče znanega

DR. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE

Knjiga je napisana v materinem jeziku ter obsega preko 160 strani z mnogimi slikami v tušu in barvah iz katere zamore vsaki rojak mnogo koristnega posneti, bodisi zdrav ali bolan.

Ona je najzaneslivejši svetovalec za moža in ženo, za deklico in mladeniča.

Iz te knjige bode razvideli, da je Dr. E. C. COLLINS M. I. edini kateremu je natanko znana sestava človeškega telesa, radi tega pozna vsako bolezen ter edini zamore garantirati za popolno ozdravljenje vsake bolezni, bodisi akutne ali zastarele (kronične) kakor tudi vsake tajne spolne bolezni.

Čitajte nekaj najnovejših zahval s katerimi se rojaki zahvaljujejo za naza zadobljeno zdravje:

Ozdravljena: belega toka bolečin v maternici, križu in želodcu, neredne stolice in glavobola.

Spotovani gospod
Dr. E. C. Collins M. I.

Vam naznanjam, da sem popolnoma ozdravila po Vaših zdravilih, katera ste mi pošiljali. Sedaj ne čutim nobene bolečine več, za kar se Vam srčno (zahvaljujem.)

In Vam pošiljam tudi mojo sliko, ako je hočete dati v Slovenske časopise, ter Vam ostajam do groba hvaležna Vaša

Agnes Gačnik
R. F. D. 3 Johnstown,
Pa.

Cenjeni gospod Collins M. I.

Vam naznanjam da sem popolnoma zdrav in se Vam presrečno zahvalim za Vaša zdravila ki ste mi jih pošiljali in to Vam rečem, da takega zdravnika ga ni, kakor ste Vi in Vaša zdravila so res najboljša, ki so mi prav fino nucala. Jaz sem si dosti prizadeval pri družih zdravnikih, pa mi niso nič pomagali. Toraj, kateri ne verjame, naj se do mene obrne in jaz mu bodem natančno pojasnil, da ste vi res en izkušen zdravnik, da tacega nima več svet.

Toraj to pisemce končam ter Vam ostajam hvaležen do hladnega groba

Anton Mihelič

12 E. 39th Str. N. E.
Cleveland, O.

Zatoraj rojaki Slovenci, ako ste bolni ali slabi ter Vam je treba zdravniške pomoči in da ne izdajte zastoni Vaš težko prisluženi denar, prašajte nas za svet predno se obrnete na kakega drugega zdravnika ali zdravniški zavod, ali pišite po novo obširno knjigo „ZDRAVJE“, katero dobite zastoni, ako pismu priložite nekoliko znamk za poštino. Pisma naslavlajte na sledeči naslov:

Dr. E. C. COLLINS Medical Institute

140 West 34th Street New York, N. Y.

Potem smete z mirno dušo biti prepričani v kratkem popolnega ozdravljenja.

Za one, kateri hočejo osebno priti v ta zavod, je isti odprt vsaki dan od 10 dopoludan do 5 popoludan. V torek, sredo, četrtek in petek tudi od 7—8 ure zvečer. Ob nedeljih in praznikih od 10—1 popoludne.

Največja slovanska tvrdka

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave.

Chicago, Ill.

Pišite v svojem jeziku po vzorce ali vzorčno kjičko.

Se priporoča vsem slovanskim društvom za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in drugih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Nestevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin.

MATIJA ERKLAVEC.

— 624 So. Centre Ave. —

Edini slovenski krojač v Chicagi naznanja slav. občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanje novih oblek kakortudi v popravilo starih vse po zmerno nizkih cenah

CHICAGO, ILL.

MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELIJE

L. Hagendorff.

Vogal Reed in Oregon ul. V MILWAUKEE, WIS.

Znižane cene za poročne slike.

MATIJA KIRAR

GOSTILNIČAR

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk. Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje. Izvrsne smodke.

TELEFON ŠTEV. 777

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

[Se prodaja povsod, Phone Canal 9 Chicago, Ill.]

Nazdar rojakil!

Slovencem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago. Za obilen poset se priporočata

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

DEJANJE.

"Dejanja govore glasneje nego besede" — pravi stara, dobro znan prislovica. Tudi danes še ima svojo veljavo, kakor takrat, ko je bila prvič izgovorjena. Človek lahko prečita cele knjige, v katerih se kaj dokazuje, a prepričalo ga to še ne bo. — Toda resnični slučaj ozdravljenja s

SEVEROVIM Kričisticlem

očividno dokazujejo njegovo dobroto in slehernega človeka o tem tudi uverijo. Zanesljivo zdravilo je samo ono, ki ozdravi. "Severov kričistilec" je zanesljiv lek porabno za spomlad ko izčisti vse otrovne snovi iz telesa, katere so se čez zimo v njem nakopičile. Oživilja in množi kri, ki obteka telo in krepi vsak človeški ustroj. Napravi kožo gladko in oplemenjuje polt. Leči kožne bolezni.

ČITAJTR, KAJ O NJEM PIŠEJO:

Ne samo moj obraz, ampak celo telo je bilo pokrito z nag nusnim izpuščajem in poih-nenn, izhajajočimi iz nečiste krvi. Le ena steklenica "Severovega kričistila" je zadostovala, da mi je sčistila kri in me popolnoma ozdravila.

Josip Lukač,
Butternut, Wis.

Vaš kričistilec je izvrstno zdravilo. Rabili smo ga v naši družini, in zato govorim iz izkušnje.

T. Cieminski,
Wilton, N. C.

Z Vašim kričistilem sem spravil iz svojega telesa vse nečiste snovi, izpuščaji so izginili, in čutim se sedaj krepkejšega nego-li kedaj poprej. Za vse to se imam zahvaliti "Severovemu kričistilecu".

Wm. V. Knapnik
Meadowlands, Pa.

SEVEROVI PRAŠKI zoper glavobol in nevralgijo.

Res ga ni boljšega zdravila od Vaših praškov zoper glavobol in nevralgijo. Pomagajo vedno. Misli postanejo po njih zavijanju jasne, glava vedra. Tudi naši sosede priporočajo te Vaše praške.

John Mayer, Richwood, W. Va.

Naročujem zopet dve škatli Vašega praška zoper glavobol: eno za se in eno za svojo prijateljico. Spaznili smo, da bolečine takoj prenehajo in uživanje praška ne ostavlja zlih posledic. Mrs. Mary Mašek, Pipestone, Minn.

SEVEROV BALZAM ZA PLJUČA

Imam zaupanje v Severov balzam za pljuča. Ena sama steklenica me je ozdravila teškega kašlja. W. Andaska, Portland, Me.

Tri manjše steklenice Vašega balzama ozdravile so me hudega prehlajenja na pljučih; katerega se dolgo nisem mogel znebiti.

Jan Patak, Binghampton, N. J.

Cena 25 in 50c.

Prodaja se v vseh lekarnah. Zdravniški nasvet pošljemo na zahtevo vsakemu zastoj

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Jakob Dudenhofer

VINOTRZEC

339 Grove Street,

Milwaukee, Wisconsin.

Priporočam vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirana vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P. J. DEDRICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER

MAGNET

GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoríš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanji vlagatelj uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro ure-jeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrež-ba zagotovljena. Za obilen obisk se vljudno priporočam.

MOHOR MLADIC

617 S. Centre Ave. blizu 19 ulice CHICAGO, ILL.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno za zabave in dvorane za zborovanja.

TELEFON CANAL 7041

Zapomnite si.

Ves denar, ki ga vložite v naš zavod tam 12. januarja, obrestuje se od 1. t.m.

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

652 Blue Island Ave.

Uradne ure od 9. predpol. do 4. popl. ob sobotah do 8 ure zvečer.

Varstveni zaklond presega čez pol milijona dolarjev.

Ustanovljena 1890.

RAZNO.

Draginja mesa in — očenaš.

Neki klerikalni list na Moravskem je sedaj razkril pravi vzrok draginji mesa, ki se občuti na Avstrijskem. Ne zavožena vladna carinska politika s Srbijo, ne trgovinska politika, ne akcije agrarcev, — temveč edino grešno življenje je vzrok draginje mesa. Imenovani listič piše: "V očenašu, ki nas ga je Kristus učil, ne molimo za vsakdajno meso, za vsakdajno klobaso ali za vsakdajno pivo, temveč za vsakdajni kruh, in ta v razmerju z današnjimi delavskimi plačili ni predrag. Draginja mesa bi tudi ne bila tako občutljiva, ako bi se držali predpisani pasti." — Neki drugi farski list pa priporoča delavskim slojem, naj jedo mesto mesa — slaničke (heringe) s krompirjem!

Kedo bi si mislil, da je mogoče draginjo mesa tako jednostavno rešiti! Revno ljudstvo naj le živi strogo po "očenašu" ter obira suh kruh ali pa slaničke s krompirjem, meso pa naj prepusti duhovnikom in sličnim trotom. Potem tej posvečeni in neposvečeni gospodi menda ne bo zmanjkalo mesa!

Dowie umrl.

John Aleksander Dowie alias prerok Elija II, znani verski fanatik v Zion City, Ill., je zadnje soboto umrl. Mož, ki je svoje čase imel do 150,000 pristašev in ki je s svojim verskim humbugom izprešal čez 20 milijonov dol. iz svojih vernikov, je umrl osamljen in malone berač. Dowie je tudi na smrtni postelji hotel veljati kot "prerok"; kajti njegove zadnje besede so bile: "Čez tisoč let pridem nazaj."

Koliko vojakov je na celi zemlji?

Neki francoski časnik piše, da je na celi zemlji 5,250,000 vojakov v mirnem času. Če bi izbruhnila vojna, bi se v nekaj dneh lahko poslalo v boj 44 1/4 milijona vojakov. — In kedo vzdržuje vse to ogromno armado? In ali je res vojaščina neobhodno potrebna?

Postavodaja (legislatura) v državi Idaho je dovolila \$50,000 iz državne blagajne za prosekucijo Moyera, Haywooda in Pettiboneja. Jako fino! Kapitalistično časopisje vedno vpije, da so Moyer in dr. "pravi morilci", ki nikdar ne uidejo vislicam, a v državnem zakonodajstvu pa štejejo tisočake, da se lažje "odkaže" umor. Kapitalisti hočejo torej najprej kupiti "doka-z", potem šele obsoditi Moyera, Haywooda in Pettiboneja na vešala. Ali se potem še čudite, da obravnave proti tem trem sodrugom le še ni ni...

Nešteti demonstrativni shodi proti pameravanemu justičnemu umoru v Idaho so grdo pretresli kapitalistični tabor. Velik moralničen uspeh je tudi dosegel girardski "Appeal to Reason" s svojo milijonsko "Anniversary Edition" o konspiraciji uradnikov W. F. of M., s katero je poplaval Ameriko od enega konca do drugega. Kapitalisti so zdaj hočeš nočeš primorani dati več pozornosti tej aferi, in 200 različnih kapitalističnih časopisov je dozdaj že pisalo o "kritičnem položaju" v Idaho in o neizogibni revolti od strani delavske armade, če obesijo Haywooda. To je velika pridobitev za nas delavce. Če bi mi molčali — molčali bi tudi kapitalisti in Moyera, Haywooda in Pettiboneja bi morda že davno ne bilo več. Na dan torej s demonstracijami!

Report borzijancev za mesec januarij nam jasno pove, da je cena raznih življenjskih potrebščin zadnjih deset let poskočila za 40%. To se pravi, da te stvar, katero si pred desetimi leti lahko kupil za \$60, stane danes \$100. Pri vseobčem napredku na industrijalnem in kmetijskem polju — npr. iznajdba in uporaba neštetihih mašin — v zadnjem desetletju, bi bilo pričakovati, da se cena vsakdanjim potrebščinam zniža povprečno vsaj za

10%; a tu vidimo, da je ravno trikrat narobe. In ljudje še ne sprevidijo, da pod kapitalističnim jarmom, kjer se gre le za debel profit in diviklende, ne more biti drugače.

W. F. Walker, vodja cerkvene nedeljske šole v New Britain, Conn., je čez noč izgubil in z njim je izginilo \$350,000 bančnega sklada, ko je bil obenem tudi kasir. Mož, fanatičen pristaš krščanske sekte, je naveden grafter in tat. In delavno ljudstvo še vedno zaupa svoje krvave žulje takim verskim sleparjem! Seveda cerkven business je bil in je še vedno mikaven in mamljiv.

Ako ubiješ enega človeka, si morilec; če jih pa ubiješ deset tisoč, si pa triumfator. Tako je pod današnjimi kapitalističnimi sistemom.

59. kongres tje dokončal. Naši kapitalisti so s pomočjo tega kongresa pridobili okoli jedne milijarde dolarjev. Koliko si pridobil pa ti, delavec? Kaj ti je dal 59. kongres? Pa kaj — to je nepotrebno uprašanje! Ti nisi sodržavljani tistih, ki te "zastopajo" v zbornici; ti si samo — delavec!

Angleška vlada plača svojemu poslaniku v Washingtonu, Mr. Bryceju, \$60,000 (beri: šestdeset tisoč dolarjev) na leto. In ta "svotica" se plačuje pred očmi tisoč in tisoč brezposelnih in gladnih delavcev širom angleškega kraljestva.

Premogokopi v West Virginiji so v sedmih tednih požrli 124 premogorjev. Zakaj? Zato ker lastniki premogokopov vladajo v državi, prezirajo zakone in ob volitvah z nabitimi puškami gonijo delavce na volišče, kjer se glasuje za take senatorje, ki se svoje žive dni ne brigajo za blagostanje premogorjev. Seveda, mezdni sužnji v nekaterih krajih pa mislijo, da je smrten greh, če ne volijo republikanskih in demokratskih mož. Od jedne strani korupcija operatorjev, od druge pa še večja nezavednost delavcev; posledica so pa razstrčbe in mrtiči v premogokopih. Koliko časa bodo še premogorji uklanjali svoj vrat in rabili "bosse" tudi pri volitvah? Prihajemo: Vsak premogor, ki glasuje za kapitaliste, je — samomorilec...

Ako želite zvedeti, kako imenitno kapitalizem protežira družine in družinsko življenje, čitajte natanko vsa poročila o obravnavi proti morilcem milijonarju Thawu v New Yorku.

IZVEŽBANI DRVARJI se sprejmejo v delo. Dobra plača in stalno delo. Kraj je eden najlepših in najromantičnejših v državi Oregon. Podjetje je v slovenskih rokah. Obrniti se je v slovenščini na Pajnič & Osterman, Sampter, Oregon, ali pa v angleščini na Oregon Smelting & Refining Co., Sampter, Oregon.

Ali stanuješ v tujej hiši?

Kedaj se boš spametoval?

Jaz ti dokazem, da Ti — za denar, kar si ga izplačal 10 let za rent, lahko nabaviš hišo v lepem kraju:

Oak Parku.

Kupi loto tamkaj, in ako hočeš potem hišo, jaz ti jo postavim.

Cene lot: \$250, \$325, \$350, \$400, \$700.

Čez te lote gre elevator, in v 15 minutah si lahko pri City Hall v Chicagi.

Pridi in poglej mojo ponudbo; gotovo ne boš obžaloval. Saj ne zamudiš več, kakor eno uro in 5 centov te stane vožnja. Ali mi pa piši, kje stanuješ in jaz pridem k tebi na dom.

J. A. JOHNSON, lastnik,

Frank Gram pooblaščen agent.

184 La Salle st. (soba 1104),

Posl. vno ure vauk dan zvečer od 6. do 8. pri

Fr. Mladicu, 587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

Ne zamudi prilike!

Nadaljevanje s 4. strani.

pokazalo dne 10. marca. Pobožni možakarji bi v dvorani Antona Ferdiča skoro ubili sodr. Mat. Požeka, ker ne trobi v njihov rog. Malo je manjkalo, da ni prišlo do linčanja. Kričali so: "Proč z njim, proč s prasio, ta je še slabši nego pes!" Čez sto oseb od farje podpihane druhali je bilo tam, in našemu občespovedanemu rojaku bi se bilo slabo godilo, če ne bi bila ravno nedelja. A tudi njim bi ne bilo dobro, ako bi ne bila nedelja. Prav lepo bi romali v speh-kamro!

To so sadovi takozvane verske vzgoje našega "dobrega" katoliškega ljudstva. Tako vzgojuje ljudstvo "Amerikanski Slovenec" in njegov urednik Franc Sušteršič, župnik slovenske cerkve v Jolietu, p. d. Bobenčkov-Francelj iz Viera pri Ljubljani.

Ti farji pa imajo še žalostni pogum, da zatrjujejo javno, da razširja list "Glas Svobode" nemoralnost in pohujšanje! Ali ste med pristaši socijalistične stranke in čitatelji "Glas Svobode" že kdaj opazili toliko podivjanost, kakoršna diči najbolj zagrizene farške pristaše? Ne, nikdar! So pač bolj olitani. Mi socijalisti smo vendar boljši ljudje, nego vaši nezavedni zatelebanici, — prav gotovo pa ne taki, za kakoršne nas slikate.

Opazovalec.

Pueblo, Colo., 26. febr.

Od ogromnega števila delavcev (povečini Italijani, Grki, Japonci in Slovenci), ki delajo po raznih tiskalnih tovarnah, ni nijeden član kake unije. V železni tovarni je uposlenih sedem tisoč delavcev, v dveh srebrnih in v eni cinkovi topilnici pa okrog tri do štiri tisoč. Dela je torej dosti, plače so pa slabe, a to so si delavci sami krivi, ker niso organizirani. Želj in zahtev neorganiziranega delavstva pa delodajalci ne upoštevajo, ker jim tudi treba ne. Saj ni nobene sile tukaj, ki bi jih prisilila, ugoditi opravičenim zahtevam delavskih trupinov. Pa še vse premalo jim poje bič po hrbtu. Potrebno je, da nas kapitalisti še bolj zatirajo, — potem se bomo vsaj zbrili in vedeli, česa nam je treba.

Pred par tedni je prišlo semkaj v Pueblo par delavskih voditeljev, z namenom, da organizirajo delavstvo. Pa mislite, cenjeni čitatelji, da je imel njih trud kak uspeh? Kaj se! Vsi prepričevalni dokazi in prigovarjanje je bilo bob ob steno. Tukajšnji Slovenci se bojijo unije kot vrag križa. Do te nezaupnosti jih je pa privedel naš gespod Ciril, ki pravijo: "Kdor je pri kakšni uniji, tega ima zapisanega hudiča v svoji knjigi." Zakaj vendar naši božji nemestniki unije in organizirano delavstvo tako strupeno sovražijo? Delavci se v unijah vendar izobražujejo in se svojega položaja pričnejo zavedati, in to je za trpina vendar dobro! A baš to je ono, česar se naši prečastiti najbolj bojijo. Oni izobraženega, zavednega delavca ne marajo; kajti neumni ljudje se dajo lažje skubiti nego pametni.

Šelal sem pritožbe rojakov, ki delajo po srebrnih topilnicah, čes da morajo sedaj v 8 urah na dan več storiti, nego so prej v 12 urah. To je res. Toda, rojaki, ako bi spadal k uniji, vam se ne bi godila ta krivica; kompanija bi se Vas ozirala unije bala, in vam ne bi bilo treba delati kot muhe. Kompanija dobro ve, da niste organizirani, in zato se Vas tudi ne boji prav nič. — Kaj ne da, rojaki, samo da se nekaj zasuži, pa je dobro! —

24. februarja se je vršil tukaj protest v prid izključenim jetnikom Moyerja in drugov. Iz Londona prišli govorniki je odkrili vsa kapitalistična hudodelstva in krvavo bičal nepostavnosti, vsled katerih imenovani delavski voditelji po nedolžnem v ječi sedijo. Protesta se je udeležilo na tisoče ljudstva, le Slovenci smo tako "zavedni", da smo bili samo štirje zraven. No, pa ne sme se jim zameriti — bilo je ravno v nedeljo večer, in rojaki so morali k večerici!

Podgorenčan.

Za Haywoodov obrambni sklad.

Izkaz od zadnjega tedna: \$43.20. Sodr. Frank Kovač, Sopris, Colo., poslal \$2.30. Darovali so: Frank Kovač 65c, Martin Kovač 65c, Jakob Stucin 70c, Anton Kastelec 30c.

Sodr. Paul Tavčar, Willock, Pa., poslal \$2.25. Darovali so: Paul Tavčar 50c, Tom Fortuna 50c, Anton Tavčar 50c, Math Fortuna 25c, John Režek 25c, Franc Primožič 25c.

Sodr. Karol Dolinšek, Roslyn, Wash., poslal \$5.00. Darovali so: Peter Basasso 50c, Matija Gorše 20c; po 25c: Ivan Zobec, Jos. Urik, Fr. Karlin, Lojz Božič, Lovrenc Krebs, Jos. Cerovšek, Mihael Verdnik, Martin Bogataj, Fred Notar, Math Komkoss, Jos. Makonzi, Fr. Sabjak, Filip Pozarič, Tone Stampf, Nik Slanfel, Karel Dolinšek, Mrs. Mary Gričnik.

Skupaj da danes: \$52.75. Živel darovalci!

Društvene vesti.

V Black Diamond, Wash., novo ustanovljeno društvo "Planinar" št. 57 S. N. P. J. si je izvolilo sledeče uradnike: predsednik Franc Kušar, podpredsednik Andrej Primožič, I. tajnik Gregor Porenta, II. tajnik Ivan Hamijan, blagajnik Josip Rihtar, zastopnik Franc Repšek, bolniški odbor Jakob Kos in Ivan Vidregar (prvi za Black Diamond, drugi za Makay), reditelj Martin Mežnar.

Tudi rojaki v Hughes, Ind. Ter., so si ustanovili novo društvo; dahi so mu ime "Litija" in pristopili k S. N. P. J. To je že 58. društvo v tej naši tako vrlo napredujoči Jednoti. Uradnik Albin Obregar, I. tajnik Josip Jeglič, II. tajnik Valentin Kovač, zastopnik in blagajnik Franc Avbelj, reditelj Josip Medved, nadzorniki Edvard Vidregar, Avgust Vidregar in Jernej Vidregar. Društvene seje so vsako prvo nedeljo v mesecu.

Za Gregorčičev spomenik.

Čini društva "Orel" št. 21 v Pueblo, Colo., \$5.20: John Gerl 50c; po 25c so darovali: Mike Pogorelec, Blaž Kirin, Joe Roje, Martin Hočvar, Ferdo Judnič, Ivan Pavlovič, Joe Grebenc, Joe Vidervol, Joe Strus, Anton Hiblar, Anton Slovenija, Fr. Pogorelec, Joe Mišica, Jakob Hočvar, Fr. Roje, Jakob Hočvar, Joe Zalar; po 15c: Frank Franc, Math. Darak, Anton Boštjančič.

Pozor, sodrugi!

Kakor vsi drugi socijalistični listi, opravičen je tudi "Glas Svobode" pobirati darove za Haywoodov obrambni sklad (Haywood defense fund). Dan obravnave se bliža in naši bratje: Moyer, Haywood in Pettibone potrebujejo gmotne pomoči za dobre odvetnike itd., da se jih reši nasilne smrti, s katero jim žugajo kapitalisti in v njih službi ameriška justica. Sodrugi, delavci! Vsak najmanjši denarni znesek je dobrodošel. Pošljite darove direktno na upravništvo "Glas Svobode" in od tukaj se skupna svota odpošlje v Denver, Colo. Imena darovalcev in dotični zneski bodo izkazani v našem listu.

Torej na delo!

Naš zastopniki.

Za Conemough, Pa.: J. Bricelj.
Za Johnstown, Pa.: M. Štrukelj.
Za državo Wyoming: Loren Demšar.
Za Sandy in okolico, Utah: Frank Elts.
Za Cleveland, O.: A. Kužnik.
Za Colorado: Joe Debevc.
Za Ravensdale, Wash.: C. Ermenč.
Za Roslyn, Wash.: A. Janček.
Za Milwaukee, Wisc.: John Kalan.
Za Joliet, Ill.: M. Požek.
Za Steelton, Pa.: Joe Majzelj.
Za Clinton, Ill.: John Kolar.
Za La Salle Ill. in okolico: Valentin Potisek.

Opomba. — Cenjeni rojaki v navedenih krajih se smejo z zaupanjem obrniti na imenovane sodruge-zastopnike, bodisi z naročbo na list ali knjige.

Listu v podporo.

G. Ivan Praznik 5c. — G. Zvonko Jakše v New Yorku nabral med svobodomiselnimi rojaki ob priliki odhodnice g. Franka Zelenca znesek \$2.75; darovali so: Frank Zelenc (ker Francišek dobro napreduje) 25c; Zvonko Jakše (ker ne imem biti katoličan) 25c; Martin Zelenc (ker sem Francišku \$1.75 preveč plačal) 25c; Joe Zelenc (ker nisem padel med hinavce) 25c; Karol Schreiner (živela prava svobodomiselnost) 25c; Roman Fekonja (živela prostost in prostozidarji) 25c; Štefi Scheiniger (ker sem vedno vesel) 25c; Pavle Zelenc (ker mi vedno dobro gre) 25c; Fr. Gule (ker sem bil kot prostozidar 10 let pri Francišku) 25c; Martin Mantoni (ker sem Sokol in svobodomisel) 25c; Frank Mervar (ker novo društvo "Slovenija" farške podrepanike jezi) 25c.

Sodrugi v Black Diamond, Wash., 70c; sodr. F. Dermota v Morgan, Pa., nabral v veseli družbi \$2; sodr. John K. Greutz v Trimountain, Mich., poslal \$1.10; Anton Budna 25c.

JAVNA ZAHVALA.

V dolžnost si štejem izreči tem potom svojo najsrčnejšo zahvalo slavnemu pevskemu zboru "Orel" v Chicagi, ki me je na moj imen dan tako nenadoma počastil s svojim izvrstnim petjem. Naj mi oprostijo, ker jim nisem mogel s čim boljšim postreči. Nisem pričakovala tega počaščenja in zato tudi nič pripravljenega nisem imela. Ker mi bilo dovolj stolov, so morali nekateri celo kar na zabojih "Medenovega zdravilnega grenkega vina" "Balkan" sedeti.

Se enkrat vsem srčna hvala, zboru pa kličem: "Živel" in "Naprej!"

Margareta Meden.

Wilke

391 - 393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

Izkušen fotograf

Izdela najboljše različne slike.

Povečanje slik. Gumbi s sliko.

Slike za posameznike, družine in otroke.

Vsaka velikost. Jamčenje za delo. Vsaha kakovost. Primerne cene.

ESTABLISH 1883 PHONE CANAL 287

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

ZADOVOLJSTVO V ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno čmerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje siast do edi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

Dober tek.
Izborna prebavljanje.
Trdno zdravje.

Močni živci.
Močne mišice.
Dolgo življenje.

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odvzamete mnogo bolezni od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite bolezni.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specielitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.